PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS 25.

Jobba Gabi,
az új Népszínház
művésznője

Ismerkedés a gyáróriás egyik vezénylőpultjával. Rövidesen nem lesz ilyen titokzatos...

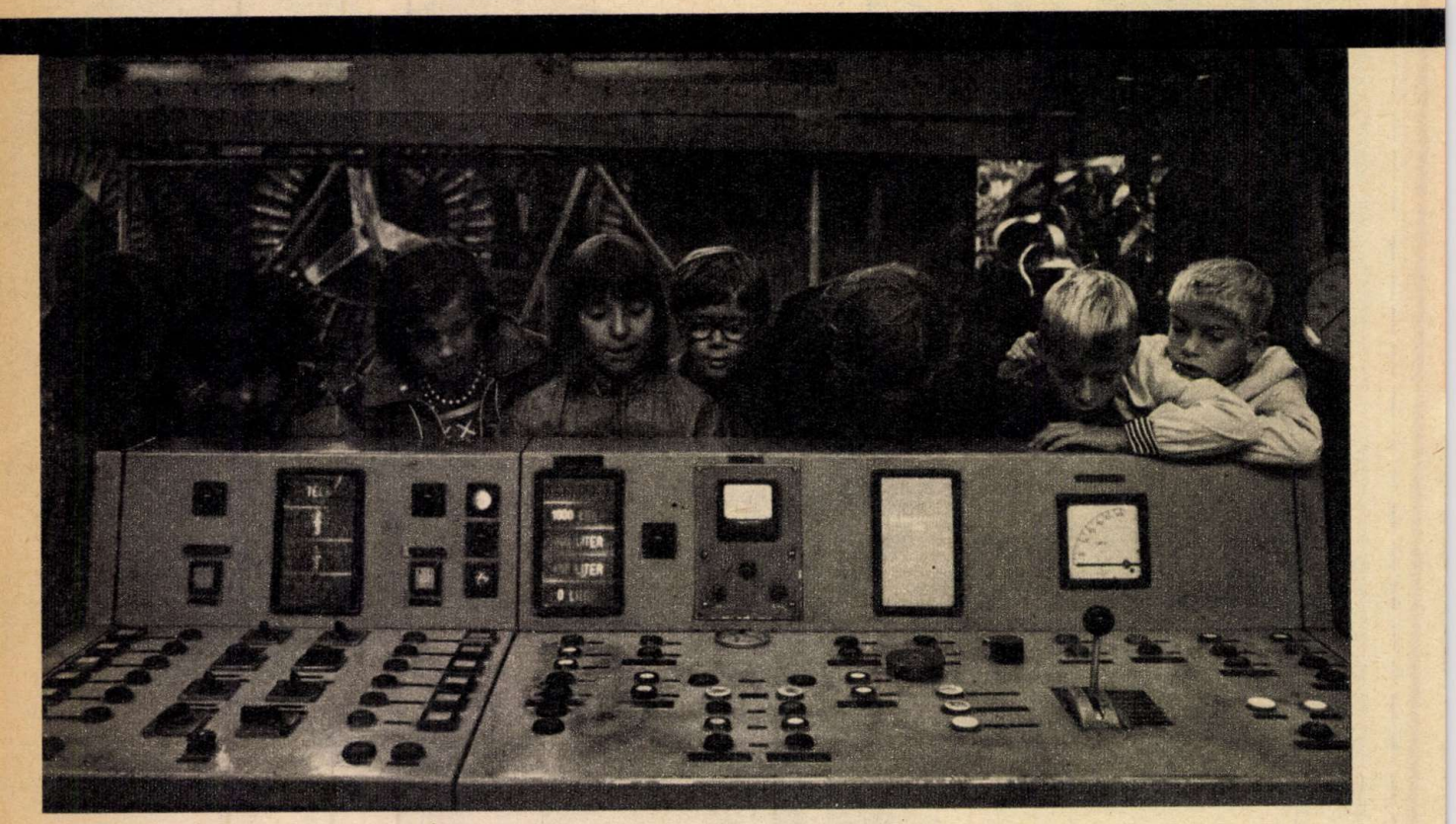

Boszorkányosan pörög az ugrálókötél

Szelídek a kábelkígyók, veszélytelen, ám érdekes a séta a gyár udvarán

Kábel

Az 1880-as évek végén alapított Magyar Kábel Művek szeptember végén rendszeresen vendégül látja a gyár dolgozóinak gyermekeit, valamint az Ötvös utcai iskola tanulóit. E sajátos gyermeknap, ahogy a gyerekek egymás között nevezik: „Kábel-olimpia" kettős célt szolgál. A gyár vezetői bemutatják üzemüket, megismertetik a gyerekekkel a kábelgyártás érdekes munkafolyamatait, majd ezt követően vidám, játékos vetélkedőket, sportversenyeket rendeznek. Így történt ez legutóbb is, a gyárban tett körséta után sarokházevő, labdaütögető, lepényevő, lisztfújó, üvegütögető és léggömbfújó versenyre került sor.

Mindössze egy délelőttön át zajlott a „Kábel-olimpia", de akár az igazi olimpiák, ez is teljesítette feladatát.

B. F.
Fotó: Szalay Béla

Lehet, hogy egyszer mi is itt dolgozunk?

Ma már csak játékszer a bélyegzőóra . . .

Kábel

FIGYELEM!

A Kispesti Textilgyár (1184 Budapest XVIII., Fáy u. 2.) az 1978/79-es tanévre felvesz: fonóipari tanulónak – leányokat szövőipari tanulónak – fiúkat és leányokat

A képzés időtartama: 2 év.

Juttatások:

A tanulók havonta 350–550 Ft tanulmányi ösztöndíjat és 500 Ft különélési pótlékot, valamint az érvényben levő jogszabályokban előírt juttatásokat kapják.

A felvett szakmunkástanulókat kollégiumban helyezzük el.

A szakmunkástanulók havi 95,– Ft ellenében napi háromszori étkezést kapnak, munkaszüneti napokon is.

Jelentkezni lehet a személyzeti oktatási osztályon személyesen vagy írásban szombat kivételével minden nap reggel 7 órától délután 3 óráig.

Telefon: 273-711.

Pályaválasztó fiatalok!

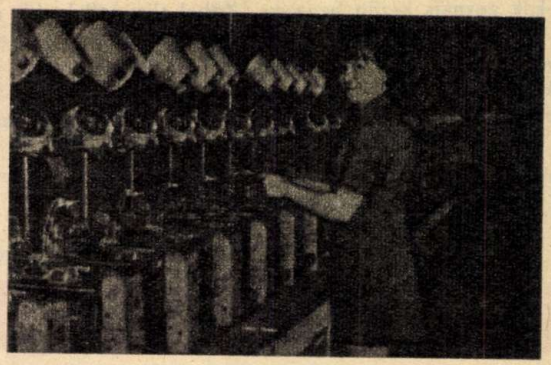

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1978/79. tanévre, fonó, szövő vagy kötő-hurkoló szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A fonó és szövő szakmákban a képzési idő 2 év.

A fonó szövő szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredményektől függően 350—560 Ft.

A kötő-hurkoló szakmában a képzési idő: 3 év.

A kötő-hurkoló szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 150—550 Ft.

Juttatások: az ösztöndíjon kívül a vidékieknek havi 500 Ft-ot, budapestieknek 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás a fonó szövőknek havi 850—1060 Ft a kötő-hurkolóknak havi 650—1050 Ft.) Gyárunk mellett lévő szakmunkástanuló-otthonunkban elhelyezést, napi háromszori étkezést adunk — munkaszüneti napokon is — havi 90 Ft-ért.

Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik.

Továbbtanulásra lehetőség nyílik az üzemi szakközépiskolában, és a területi gimnáziumban.

Rátermett fiatal szakmunkásainkat, a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti oktatási osztály 1117 Budapest XI., Budafoki út 111—113.
Telefon: 450-160 (191 mellék)

FIÚK LÁNYOK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A korszerűen felszerelt tanlaboratóriumban és üzemekben jól elsajátíthatjátok a

Egyt

gyógyszergyártó, műanyag-feldolgozó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó, asztalos, kőműves, szobafestő-mázoló-tapétázó szakmákat.

A képzés ideje: hegesztő szakmában 2 év, a többi szakmában 3 év.

A FIÚKAT KOLLÉGIUMBAN HELYEZZÜK EL! Ösztöndíj, nyereségrészesedés, üdülési és sportolási lehetőség van! A szakmunkásvizsga után: JÓ KERESETI LEHETŐSÉG; SZABAD SZOMBAT; TOVÁBBTANULÁS. PÁLYAKEZDŐINKET 5 ÉVIG BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMAL segítjük át a munkábalépés és az azt követő időszak nehézségein. Tanulhatsz gimnázium vagy szakközépiskola II. osztályában esti vagy levelező tagozaton. Az érettségi vizsgát követően TECHNIKUSI MINŐSÍTŐ vizsgát tehetsz.

Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk:
EGYT GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁR
oktatási osztály
Budapest X.,
Keresztúri út 30—38.
Telefon: 836-702
Levélcímünk:
1475 Budapest
10. Pf. 100.

DOBOGÓ SZÍNPAD

A MŰVÉSZET CÉLJA

(Szereplők: Szatmári Szilvia bábszakkör-vezető, és a riporter.)

Riporter: Hát gratulálok kedves Szilvia, a kulturális szemlén mutatott teljesítményetekhez. Öö... hányadikok is lettetek?

Szilvia (szerényen): Ugyan, ugyan. Semmiség. Szerepelhettünk volna jobban is. Utolsók lettünk.

Riporter: Igen. Most már mindegy. Úgy látszik fordítva néztem az eredménylistát. Nos... hogyan jutottatok idáig?

Szilvia: Nem szeretnék senkit sem kiemelni. Ez az eredmény a kollektíva diadala.

Riporter: Akkor beszéljünk talán a kezdetről. Hogyan indult a bábélet, vagy hogy is kell mondani...?

Szilvia: Csoportunk megalakulásának történelmi okai vannak.

Riporter: Csak nem?!

Szilvia: Úgy bizony. Már akkor éreztük, hogy itt valami történni fog, amikor a Slampos Tónit kihívták történelemből.

Riporter: És történt?

Szilvia: Történt. A Slampos Tóni egyébként sem egy locska-fecske természet, de ha kihívják történelemből, akkor különösen hallgatag. Megpróbáltam hát, hogy megosszam vele a tudásomat, és elkezdtem hadonászni, mint akit ezer méh támadott meg. A tanerő természetesen felfigyelt a produkcióra. És hosszasan elmagyarázta, hogy ez itt nem bábszakkör. Hát így.

Riporter: No persze, persze. De bizonyára szerepe volt az indulásban az összeforrott, remek kollektíva tenniakarásának is. Ugyebár.

Szilvia: Öö... hát annak igen. A kollektívának. De különösen a Vízkövi Nusinak, aki egy meglepő fordulattal összeveszett a Szalicil Misivel, és ezzel bábszakkörünk alapjait vetette meg.

Riporter: Márminthogy mi történt...?

Szilvia: Mondom. A Nusi bosszúból készített egy figurát a Szalicilről. Amolyan kis undorkát. És kitette a falra ezzel a felirattal: „Én vagyok Szalicil Mihály!"

Riporter: Beszéljünk inkább a szakkörről...

Szilvia: Egyebet sem teszünk. Szóval — ahogy mondani szokták — egyik ötlet szüli a másikat. A Szalicil Misi is készített egy visszataszító banyát, és ő is kitette a falra. Ezzel a két bábúval kezdtük el a munkát...

Riporter: ...mert szerettétek volna kifejezni az úttörőélet sokszínűségét és vidámságát a bábművészet sajátos eszközeivel. Na? Ugye így volt...?

Szilvia: Természetesen. Ezt nagyon, de nagyon szerettük volna. Hogy kifejezzük. De előbb befejeztük az egészet, és három napig nem szóltunk egymáshoz.

Riporter: Az alkotó magány, igaz? Az élmények értékelésének és elmélyítésének időszaka. Nem is kell mondanod!...

Szilvia: Nem is mondom. Annak volt az időszaka. Meg annak, hogy összevesztünk. Tudniillik lábra kapott egy elképzelés, hogy ne én legyek a szakkör vezetője. Még ilyet...

Riporter: Nyilvánvalóan azért, mert a kollektíva légköre szabaddá teszi a véleménynyilvánítást. A tagság érett megfontolás után, felelősséggel akart dönteni. Nemdebár?

Szilvia: Így igaz. A teljesen érett légkör. Ez volt az oka. Meg az, hogy a szakkör minden egyes tagja szakkörvezető akart lenni...

Riporter: ...mert nálatok senki sem riad vissza a tisztséggel járó nehézségektől, többletmunkától, na nem igaz?

Szilvia: De. Nem szoktunk riadni. Mégcsak az kéne. A próbák alatt például...

Riporter: Ez az! Beszélj a próbákról! Az alkotás gyötrelméről, az útkeresés sikereiről és kudarcairól. Tehát?

Szilvia: Óh igen, ezek mind voltak. Csak kelekótya vándorlegény, meg boszorka nem volt. Mindenki csillagszemű juhász, meg tavasztündér akart lenni.

Riporter: Remek. Az egészséges rivalizálás szép példája. Az ember legyen igényes önmagával szemben. Erre gondoltál.

Szilvia: Naná! Még szép, hogy erre. Meg arra is, hogy legjobb lesz, ha én játszom a csillagszeműt is, meg a tavasztündért is. Na nem azért... de hát nehéz szerepek, nem bízhattam senkire.

Riporter: Vétek lett volna. De... most mintha nem ezt a darabot mutattátok volna be. Egy kelekótya vándorlegény, meg egy boszorka szenvedélyes kettősét láthattuk...

Szilvia: Az volt. Csak a darab nem ez volt. Ez a Vízkövi Nusi meg a Szalicil Misi volt, akik sajnos ismét összevesztek. Az igazi darabot így nem is tudtuk bemutatni. De elmesélhetem.

Riporter: Isten ments! ...Úgy értem inkább megnézzük egy alkalommal. Inkább valamit a szakkör további terveiről. Mit tekintesz munkátok fő céljának? A kisdobosok szórakoztató nevelését? A nyugdíjasok pihentető szórakoztatását? Rajotok, csapatotok, iskolátok, hírnevének öregbítését? Önmagatok tehetségének minél teljesebb kibontakoztatását? Csak nem ezeket, kedves Szilvia?

Szilvia: Dehogynem. Ezt mindet. És még valamit. Szeretnénk a televízióban szerepelni.

Riporter: Hogy továbbadjátok ötleteiteket, tapasztalataitokat. Ugye erről van szó?

Szilvia: Világos. Meg arról a néhány napról, amit így ellóghatnánk a suliból. A művészet ugyanis sohasem lehet öncélú...!

Cser Gábor

TESSÉK VÁLASZTANI

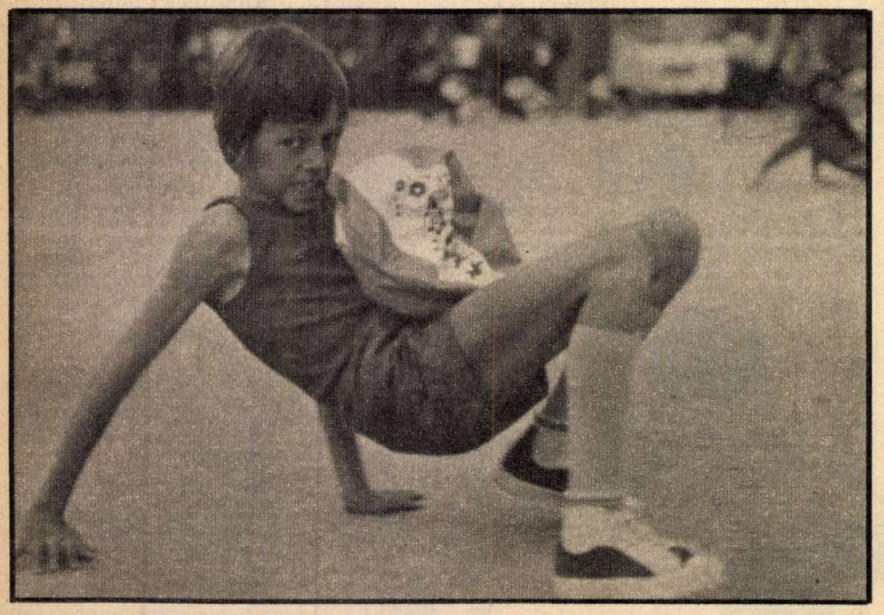

A labda ugyan leeresztett, de a verseny — és az élet — megy tovább

A fővárosi iskolák – kihasználva az utolsó szép őszi napok egyikét – parádés sportbemutatót rendeztek a közelmúltban a Kisstadionban.

A bemutató műsorán egy sereg hasznos tevékenység szerepelt az „Edzett ifjúságért" mozgalom témaköréből. Az úgynevezett sorversenyek már amúgy is több sportág mozdulatelemeit egyesítik magukban. Ezekhez a vidám és látványos játékokhoz ügyesség, gyorsaság, olykor erő és állóképesség szükséges.

És még valami.

Felelősség és küzdeni tudás.

A várakozók arcáról is leolvasható, hogy a pályán érdekes, és izgalmas események zajlanak

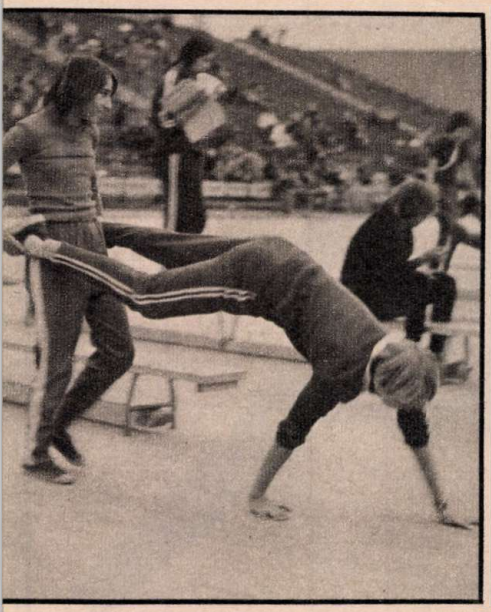

A „talicska" rakomány nélkül is eléggé lassan döcög...

Baj van, a csapat jelentős hátrányba került

Önmagadért is, a csapatért, a közösségért is.

A következő részben igazi specialisták, a margitszigeti Úttörő Stadion SC cselgáncsozói léptek a színre. Aprólékos gonddal kivitelezett akcióik a tárgy alapos ismeretére vallottak. A sűrűn felcsattanó taps meg azt jelezte, hogy egy csomó hívet ismét szerzett magának a sportág.

S végül a legfontosabb tanulság: ezek a gyakorlatok zord idő esetén a tornateremben is űzhetők!

Cser Gábor
FOTÓ: Wágner Margit

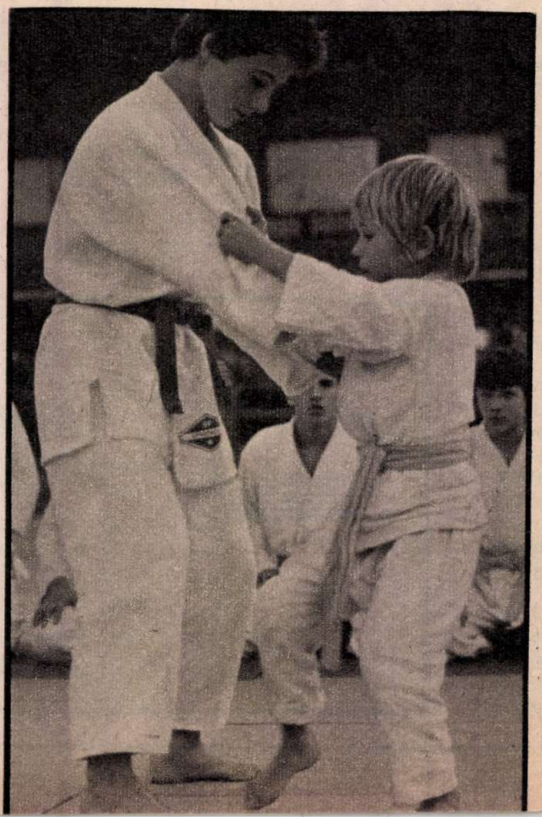

Dávid és Góliát cselgáncs-szerelésben

...és ismétlődik a legenda: megint „Dávid" győzött!...

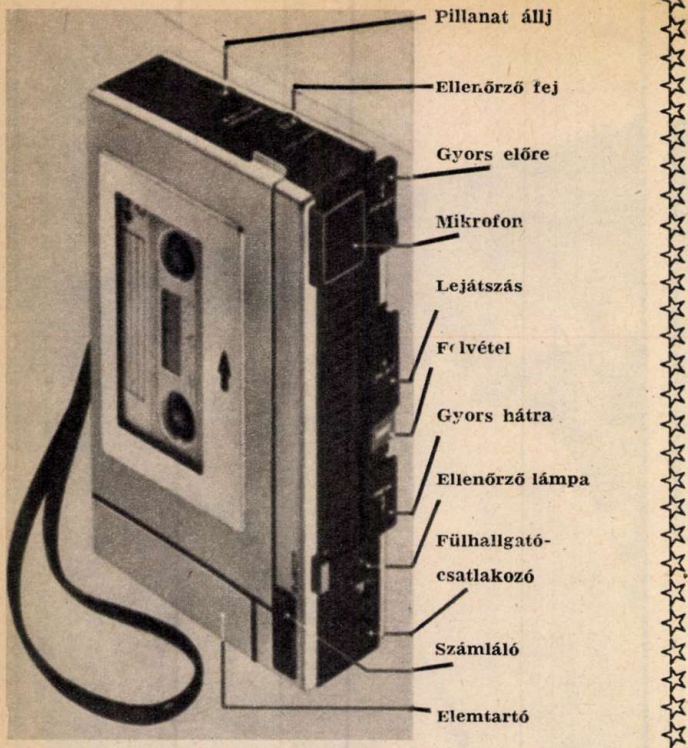

Elektromos zsebnotesz

Így is nevezhetjük a legújabb japán gyártmányú törpe magnetofont, amely nagyszerű technikai tulajdonságokkal rendelkezik. A forgalomban levő kazettákon kívül (2×30, 2×45, 2×60 perc) 2×15 perces speciálisan rövid szalaggal ellátott kazettákkal is használható. Fülhallgatós vezérlése 8 ohm. Nikkel-kadmium elemekkel, beépített mikrofonnal működik. A készülék méretei: 12,7 cm × 8,2 cm × 3,2 cm, súlya 500 gramm. A szalag sebessége — mint a nagyoknál — 4,75 cm/sec. Az ára: nos az áráról csak annyit, hogy még egyelőre nem a diákok zsebéhez méretezték.

Forrai G. János

FIÚK ROVATA

Csuklón a számológép

Bemutatjuk az új típusú karon hordható szovjet gyártmányú számológépet.

Tiszta-e a „tiszta víz"?

Kútból, vízcsapból merített víz — legalábbis „szemre" — tiszta. Ha van is benne szennyeződés, nem veszed észre. Olyan kevés fény érkezik róla szemedbe, hogy az egyéb helyről, pl. a háttérből érkező sok fény elnyomja ennek a hatását.

Zárd ki az egyéb helyről érkező fényt! Tehát végezd a kísérletet sötétben! Emellett burkold be a poharat fekete dekorációs kartonnal, hagyj rajta nyílást oldalról a fénynek, és elölről egy „ablakot" a megfigyeléshez. A vízben levő szennyeződéseket még jobban megvilágíthatod, ha lencsével összegyűjtöd a fényforrás fénysugarát.

Talán nem is gondolod, hogy egyes országokban milyen nagy kincs a csapból, a kútból szerzett ivóvíz. Törökországban például a csapokra, kutakra a legtöbb helyen kis táblát függesztenek ki: „Európai ember számára nem iható". Sőt, az is megesik, hogy külföldiek Magyarországon sem fogyasztanak csapvizet. Legutóbb például a Szuper Liga asztalitenisz mérkőzésre hazánkba érkezett svéd sportolók ragaszkodtak ahhoz, hogy desztillált vizet kapjanak az étkezéshez.

Ha alaposan figyelsz, a fekete háttér előtt sok szennyeződést fedezhetsz fel a látszólag tiszta vízben. Így némileg érthető a svéd asztaliteniszezők óvatossága.

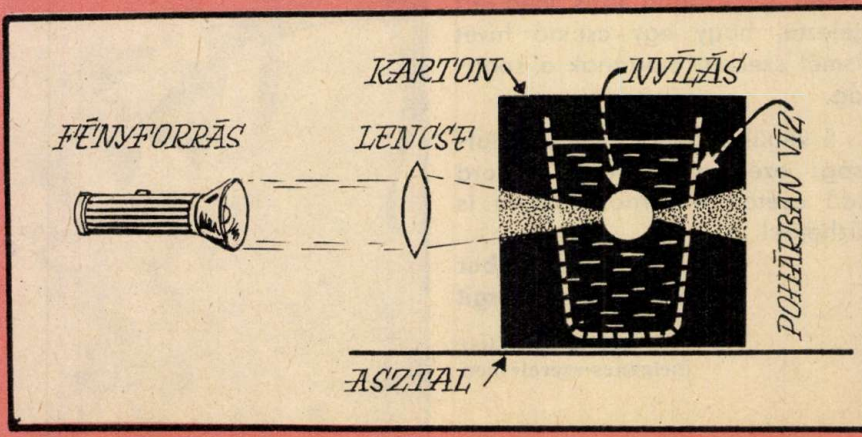

Bobby játszani akar?...

Jól emlékszünk még, Robert Fisher, a sakkozás egykori világbajnoka úgy hagyta el trónját, hogy egyetlen mérkőzést sem volt hajlandó játszani címének megvédéséért. A sakkozás kedvelői szerte a világon meglehetős bosszúsággal vették ezt tudomásul, hiszen egy Fischer—Karpov párosmérkőzés nem akármilyen csemegét ígért...

Most viszont mintha tervei lennének a legendás Bobbynak! Történetesen ott volt Tokióban, amikor Karpov is ott tartózkodott, és megjelent Madridban is, ahol Karpov egy nemzetközi versenyen vett részt. Mihail Tal, a hatvanas évek világbajnoka találóan jegyezte meg:

— Nem hinném, hogy Fischer azért repült Tokióba, illetve Madridba, hogy megossza gondolatait Karpovval az ikebanáról (virágművészet), vagy a torreádorok esélyeiről...

—R —R

Jeligére elmondhatod

RÓKA: Igen, van olyan könyv, amely a „haszontalan nem"-ről, vagyis a nőkről szól. Oriana Fallaci olasz újságírónő írta, ám egyáltalán nem olyan negatív értelműen, ahogy gondolod. Olvasd el! NYAFKA: Arra nem gondolsz, hogy J. valóban rosszul érezte magát? Lehet, hogy ő kicsit nyafka, de te meg nyers vagy és tapintatlan. C_2O: Ebben az esetben jól tetted, hogy megcsináltad helyette a leckét, de ha lehet, többé ne tedd! SZÓTÁR: Neked tetszenek a veszekedős, kötekedő lányok? Kívánok neked az osztályodba legalább húszat! ZÁRÓVONAL: Igen, a színész házaspárnak fia született, Gergő a neve. KÓSZA HÍR: Talán visszajön az „apu", mindenesetre szép sorokkal bizonyítod, hogy te az anyukádat mennyire szereted! SZŰTYŰ: Igazad van, attól lehet szép az a kislány, hogy tiszta a haja, a ruhája, cipője és mert okos is. GABI: Attól látszol felnőttnek, hogy cigarettázol? Tévedés! Éppen az ellen cselekszel, hogy egészséges, erős felnőtt légy! Persze, ez a te ügyed! BABSZALMA: Szépet írtál Jutkáról, akit szeretsz. Legszívesebben a magyar tanárnőd elé tenném, hadd adna rá ötöst! SZÓDAVÍZ: Ha csúfoljátok, rosszat tesztek, nem tehet róla, hogy fiú létére mindenen sírva fakad. KIBERNETIKA: Aki szemüveget visel, sajnos, nem lehet hajóskapitány. Más pályát kell választanod. ÉVI: Nem nevetett ki, hidd el, inkább tetszett neki, hogy ablakot tisztítottál.

FIGYELEM! PÁLYÁZAT!

Aranyköpések

Remélem, tudjátok mik ezek? Azok a félresikerült feleletek, amelyeket akkor adunk, amikor nem figyelünk jól a tanár szavára, nem halljuk jól a mögöttünk ülő súgását, amikor leírunk valamit a dolgozatunkba, de hogy jót-e, rosszat-e, azzal már kevesebbet törődünk, nem olvassuk el még egyszer. Hanem a tanár... És nevetünk. Az akin nevetünk pillanatnyilag zavarban van, ám nem vészes a dolog.

Szerkesztőségünkbe is érkeznek „aranyköpéses" levelek. „Barátnőmmel a könyvtár fiókjában ismerkedtem meg.." — írja egy kislány, pedig fiókkönyvtárra gondolt. Valaki mesélte, hogy a fia Petőfiről beszélt magyarórán és azt mondta, hogy a költő a Pilvax kávéház vezetője volt.

Nevessünk együtt. Küldjétek el az osztályotokban elhangzott, leírt aranyköpéseket, de még szüleitek iskolai emlékeiből is szívesen fogadunk ilyen történeteket.

A lányok rovatában, a Csevegőben is meghirdetjük ezt a felhívást és versenyre hívjuk őket: kik tudnak több aranyköpést, a lányok vagy a fiúk? AKIK TÖBBET KÜLDENEK, AZOK KÖZÖTT KISORSOLUNK EGY ZSEBRÁDIÓT. December 31-ig küldjétek el aranyköpéseiteket!

Feltűnés nélkül

A tizenkilenc éves Chris Evans ócskavaskereskedő és nagymamája egy ócskavassal dugig megrakott teherautón haladtak Blaneau Festiniog település utcáin. Váratlanul belekeveredtek abba az ünnepi autómenetbe, amellyel II. Erzsébet angol királynő férje, Philip herceg kíséretében, trónrakerülésének ezüst jubileuma alkalmából bevonult a városba. Nem maradt más hátra, az ifjú ócskavaskereskedőnek öt kilométert az ünnepi menetben kellett megtennie, a királyi limousine mögött.

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: október 31.

A rejtvényeket Fekete László, Forrai G. János, Ipacs László, Porkoláb Csaba és Szitás György készítették.

A 24. sz. rejtvényeinek megfejtései: KERESZTREJTVÉNY: Pöltenberg, Vécsey, Damjanich, Kiss, Aulich, Lázár. SPIRÁLOSZLOPOK: József Attila. Tudomány Egyetem. 48–49-ES EGYENRUHÁK: gyalogos, huszár, nemzetőr. MELYIK CSATÁBAN?: Knézich – Tápióbicske, Nagy – Isaszeg, Vécsey – Szolnok. KÉPREJTVÉNY: Nemo kapitány. RAKD ÖSSZE: Audi 80. 13-AN VOLTAK: A három Károly: Leiningen, Vécsey, Knézich. EGY POHÁR: Egyforma.

VÁGJUNK ÉS RAGASSZUNK: 1 m hosszú és 20 cm széles deszkára van szükséged. Azonban otthon csak 75 cm hosszú és 30 cm széles deszka van. Hogyan lehetne a meglevő anyagból három fűrészeléssel és egyetlen ragasztással a kívánt méretű deszkát elkészíteni? Megfejtésül a vágás és a ragasztás rajzát kérjük.

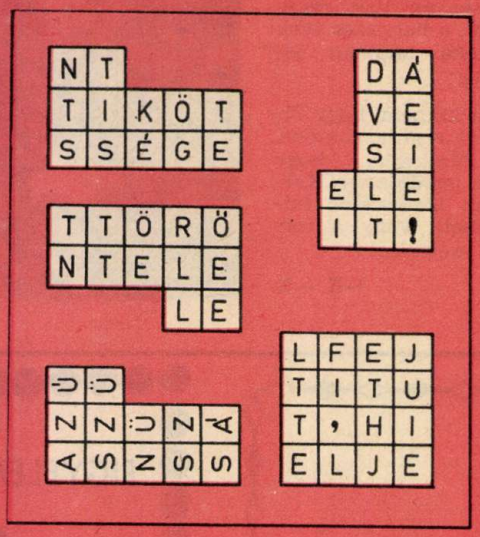

TÖREDÉKEK. Ha megfelelően összeilleszted az öt töredéket, az úttörőélet egyik törvényét olvashatod el.

LOUGRÁSBAN. A sakkban ismert lólépésekkel, a csillaggal jelölt betűtől a körrel jelöltig, sorban összeolvasva jutsz a megfejtéshez.

★A	E	Z	E	S	T
A	H	Z	N	P	Z
L	S	K	H	K	T
Ó	K	A	J	É	R
A	E	B	É	E	G
Á	V	R	I	Ó	G

RAKD ÖSSZE az „összetört" gépkocsit. Milyen márka szerepel a kapott képen.

JELVÉNY-REJTVÉNY. Nyolc ország úttörőszervezete jelvényét láthatod a rajzon. Próbáld meg a betűket az alábbi országnevek számjelével párosítani.
1. Kuba, 2. Finnország, 3. NDK, 4. Csehszlovákia, 5. Jugoszlávia, 6. Szovjetunió, 7. Lengyelország, 8. Ausztria.

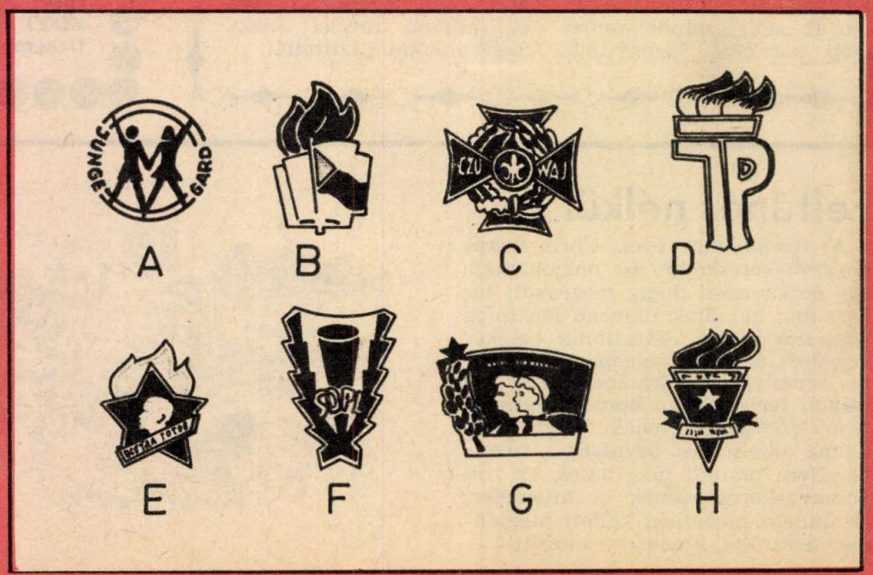

TÖPRENGŐ

A LEGFIATALABB MAGYAR SAKKMESTER: ÚTTÖRŐ

Lapunk múlt évi 49. számában rövid közlemény sorolta fel azok neveit, akik 1976-ban az egyes sportágakban elnyerték „Az év úttörő sportolója" címet. A sakkozás terén ez Kovács Márta zalahalápi úttörőnek jutott, aki azóta az általános iskolából már előbbre lépett: ma már a tapolcai Batsányi János Gimnázium tanulója.

Márti a közben elmúlt egy év alatt többszörösen bebizonyította, hogy a cím nem érdemtelenül jutott birtokába. Még a múlt év végén, a magyar női bajnokság mezőnyében, felnőttek közt elért helyezésével teljesítette az előírt normát és így elnyerte a női sakkmesteri címet. Ez talán a legszebb születésnapi ajándék volt számára (1976. december 19-én töltötte csak be tizennegyedik évét.) Ilyen fiatalon nálunk még senki sem kapott sakkmesteri diplomát (fiúk sem) és a nagyvilágban is nagyon körül kell néznünk, ha párját akarjuk találni.

Márta hétéves kora óta sakkozik, tízéves volt, amikor Karcagon, az Úttörő olimpián harmadik lett. Ezt követte egy év múlva Orosházán a második hely, utána Egerben a hetedik, majd Hódmezővásárhelyen a bajnoki cím. 1976-ban pedig a második hely. Szóval: csaknem mindig „dobogós" teljesítmény.

Ilyen kezdet után nem meglepetés, hogy a továbbiakban már a nála jóval idősebbek közt is megállta helyét. Még 1976 őszén, Hallében (NDK) az Ifjúsági Sakkfesztivál nemzetközi mezőnyében 18—20 éves lányok közt ő, a verseny legfiatalabbja lett a győztes. Ezt követte a már említett, mesteri címet hozó siker a magyar bajnokságban. 1977-ben több jó eredmény mellett újra beverekedte magát a magyar női bajnokság év végén tartandó döntőjébe, majd szeptemberben, a magyar győzelemmel végződő Magyarország—Románia női sakkcsapat-mérkőzésen válogatottként is sikeresen szerepelt.

A középdöntő utolsó fordulójában, sötét színnel játszott Tokaji Nagy Györgyné mester ellen. Mivel ponthátrányban volt, feltétlenül nyernie kelett.

19. — e4 20. Hd4 Hc5. A világos táborban gyengék a fehér mezők, fenyeget a huszár beugrása d3-ra. **21. Ff1 b4 22. Ha4.** 22. Hce2 esetén Hd3 23. Bc2 Hf2:! 24. Kf2: Hg4† sötétet hozná előnybe. **22. — Ha4: 23. ba4: Hg4 24. Hb3 He5 25. Hd4 Va5 26.** Hb3 Hf3†! Sokkal erélyesebb, mint a gyalog visszanyerése, mert 26. —, Va4: 27. Hc5 után világos ellenjátékhoz jutna. **27. Kg2 Vh5 28. h3 Fc8 29. h4 Hh4:† 30. gh4: Vh4: (?).** Egy kis zökkenő az izgalmas játékban. 30. — Vg4† 31. Kh2 és csak most Vh4:†, majd Fg4 után a nyerés már nem volna nehéz. **31. Bc8:!** A veszélyes futó eltüntetésével könnyebbé válik a védekezés. **31. —, Bbc8: 32. Fg7: Kg7: 33. Vb2† Kg8 34. Fe2?** Világos bástyája veszélyben volt Vg4† miatt, de ez a lépés hiba. Jobb volt 34. Bd5, ami után sötét még mindig jól áll, de gyors nyerése nem látható. Most viszont pár lépéses döntés következik: **34. —, Vg5† 35. Kh2 Be5 36. Bg1* Vh4† 37. Kg2 Bg5" 38. Kf1 Vh3† 39. Ke1 Bg1:† 40. Kd2 Vd7† 41. Hd4 Va4: 42. Hb3 Bc3 —** és itt világos feladta.

Földeák Árpád

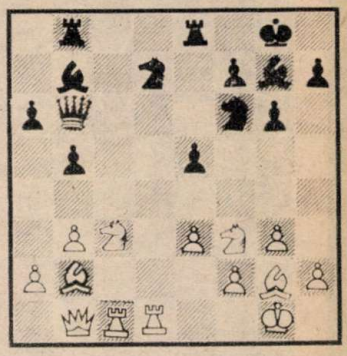

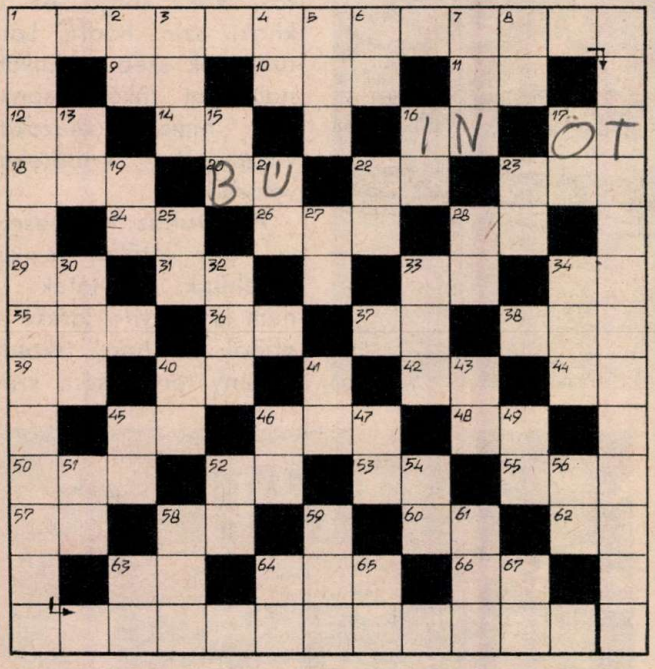

A kulturális szemle első fordulója 1978. január 10-től indul. A felkészüléssel ne várj az utolsó pillanatig!

VÍZSZINTES: 1. **A beküldendő sor első része.** 9. Morzehang. 10. Mély gödör, amiben víz van. 11. Eme. 12. Haladni lehet rajta. 14. Ellentétes kötőszó. 16. Foghús. 17. Tíz fele. 18. Oroszlánnév. 20. Bánat. 22. Cipészszerszám. 23. Eggyel több, mint a 17. sz. 24. Nagyon kemény tárgy. 26. Jövőbe látó. 28. Énekhang. 29. Szolga gazdája. 31. Folyadék. 33. Fej. 34. Kiejtett betű. 35. Fogaival morzsol. 36. Világbajnokság. 37. Nem rossz. 38. Étel. 39. Végtelenül fázó. 40. Te és én. 42. Valakinek a felesége. 44. Kettős betű. 45. Kettőzve város. 46. Hajó része. 48. Kicsinyítőképző. 50. Becézett Ilona. 52. 3,14. 53. Ver. 55. Évszak. 57. Fűszer. 58. Görög betű. 60. Csecsemőhang. 62. Jék! 63. SE. 64. Nem szabad. 66. Kiejtett betű.

FÜGGŐLEGES: 1. **A vízszintes 1. folytatása.** 2. Számjegy. 3. Község Pest megyében. 4. Személyes névmás. 5. Szétrombol. 6. Diplomáciai Testület. 7. Vászonfajta. 8. Eme. 13. Nem én. 15. Kutya. 16. Papírra vet. 17. ÓA. 19. Ebből lesz az okozat. 21. Vadonat . . . 22. Lapáttal dolgozik. 23. Feltételes kötőszó. 25. Gyilkol. 27. Disznóház. 28. Fegyvert süt el. 30. Az elektromosság teszi. 32. Becézett Éva. 33. Fonetikus rövid. 34. Fekete folyadék. 40. Máma. 41. Lombos növény. 43. Dísz. 45. Morzehang. 46. Személyes névmás. 47. Varrószerszám. 49. És (latinul). 51. Háziállat. 52. Olasz folyó. 54. Állóvíz. 56. Éjszaka. 58. Viszszaüt! 59. Pocak. 61. Fekvőhely. 63. Téli sporteszköz. 64. Erek! 65. Ba párja. 67. Pataknál is kisebb.

BÉLYEGGYŰJTÉS

A posta Sopron várossá nyilvánításának 700. évfordulója alkalmából 1,— Ft-os szelvényes bélyeget adott ki Légrády Sándor grafikus művész terve alapján. A szelvényen a „Műemlékvédelmi Európa Aranyérem 1975" felirat és az érmetartó doboz látható.

A „SOZPHILEX 77" berlini nemzetközi bélyegkiállításra három darab 3,— Ft-os azonos rajzú bélyeget és három darab 9,— Ft-os kisívet adott ki a posta Cziglényi Ádám grafikus művész terve alapján. A kisív a régebben (1957) kiadott NDK bélyeget ábrázolja.

A magyar lóversenyzés megalapításának 150. évfordulójáról 1,— Ft névértékű szelvényes bélyeg emlékezik meg. Ezt a bélyeget is Cziglényi Ádám grafikus művész tervezte.

A Német Demokratikus Köztársaság a „SOZPHILEX 77" bélyegkiállítás alkalmából blokkot adott ki. (Jobb alsó sarok.)

BÉLYEGREJTVÉNY: A munkásmozgalom nagy mártírjainak — Sallai Imre és Fürst Sándor arcképei — mikor szerepeltek először magyar bélyegen?

A 23. számban közölt rejtvény megfejtése: A vasút jubileumi sora után jelent meg. Négy darabból állt.

Dr. Légrádi Dezső

ŐSZRE

Kedvelt ruhadarab az anorák, főleg kirándulásokon. Sok színben kínálja az áruház

Körülnéztünk a Budapesti Nemzetközi Vásár divatbemutatóján, jártunk a Skála Áruházban is. Készítettünk egy pár fotót a bemutatott ruhákról, kabátokról.

Megállapítottuk, hogy tavalyi holmitok ebben az évben is divatos. A kinőtt ruhát, kabátot élénk színekkel és kockással lehet kombinálni, „megtoldani". A piros, kék, sárga és a khaki szín hódít. Láttunk sok szép szoknyát, nadrágot tükörbársonyból, hímzett blúzokat vászonból, kabátokat velúrból.

Az áruház KISZ-eseivel egy játékot is kieszeltünk. A játék – nem is annyira játék! – abból áll, hogy iskolaköpeny tervezésére szó-

A nagy gallér, vagyis hogy a pelerin. A táska is elfér alatta

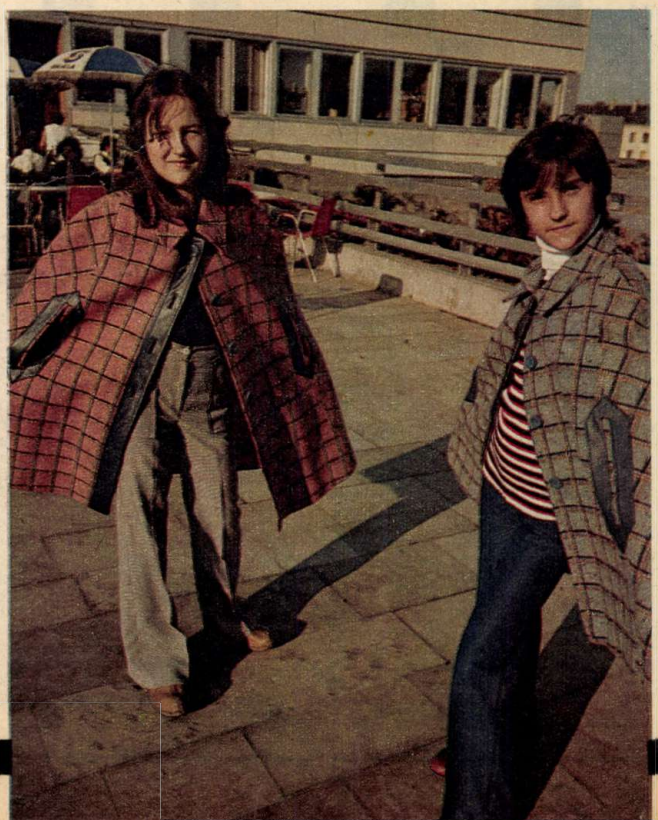

A kötött kiskabát szép is, melegít is

Nem mehet az ember mindenhova farmerben. Ez a csinos zöld öltöny annak is tetszik, aki éppen bemutatja

lítunk benneteket. Azért iskolaköpeny tervezésre, mert az üzletekben találhatók ellen sok kifogás merült fel.

Rajzoljátok le azt a köpenyt, amelyben szívesen járnátok. Pontosan írjátok meg, hol, milyen varrása, díszítése legyen, milyen anyagból készüljön.

A Skála Áruház KISZ-eseiből áll majd a zsüri, amely elbírálja, kik lesznek a nyertesek. Skála trikót, társasjátékokat sorsolunk ki a tíz legjobb tervezőnek.

A TERVEK BEKÜLDÉSÉNEK HATÁRIDEJE: DECEMBER 1. **A borítékot így címezzétek: Pajtás szerkesztősége „Tervezz köpenyt!". Budapest, 1397 Jászai Mari tér 5.**

Huzatruha. A kinőtt blúzt is elhordhatjuk alatta

Krémszínű a pelerin, a kabát mohazöld velúr

LÁNYOK!

Olvassátok el a 27. oldalon a fiúk rovatát, a Hahót. Az aranyköpés pályázat nektek is szól! Majd a Csevegőben is meghirdetjük.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest
Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733,
321-541,
321-989.

Postafiók:
1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél, és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.2890 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA,
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

Fekete Farkas

a medve lakomáján 1.

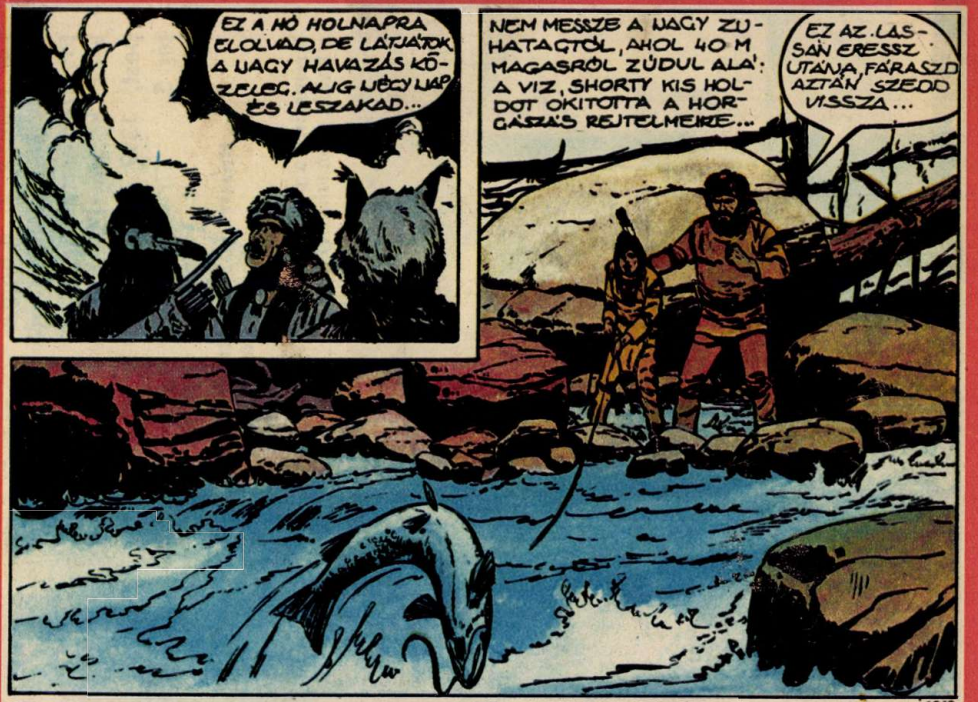

77 29
XXXII. ÉVF. • 1977. OKTÓBER 27. • ÁRA 2,– Ft

PAJTÁS

Két este lehettek részesei Jankó, a Csillagszemű izgalmas kalandjainak A tévéfilm főszereplője Juraj Gyurgyák, szlovák színész.

(Cikkünk a 16–17. oldalon)

FOTÓ: ENDRÉNYI EGON

Egy fiú fut a kispesti utcán. Levegő után kapkodva kiáltja:

— *Megvetted a zsugát, Pici?*

A Kölcsey mozi előtt álldogáló nyakigláb legény meglobogtatja a kezében lévő jegyeket.

— *Kár* — fékez le előtte a futó —, *bedobtam a durcást, de anyuból egy huncut vasat sem sikerült kipréselni. Én otthon öregem, egy senki vagyok. Érted? Egy senki!*

Pici vigasztalni kezdi.

— *Oda se neki! Egy beugróra jó vagy nálam. De azért megnevelhetnéd a mamádat. Én császár vagyok. Nálunk a hónap azzal kezdődik, hogy apu három darab százast csúsztat a zsebembe.*

Országjáró utamon megpróbálok választ keresni arra a kérdésre, hogy valójában hol a helyük, mi a szerepük a tizenéveseknek a családban. A Kölcsey mozi előtti jelenetet elmesélem a mohácsi Park utcai iskola nyolcadikosainak.

Rögtön felmegy a pumpa

— *Zsebpénz dolgában édesapám nem olyan nagyvonalú, mint Pici papája* — mondja mosolyogva Papp Sanyi. — *De azért nem panaszkodhatom. Amire kell, arra kapok pénzt.*

— *Én gondoskodom a zsebpénzemről* — szól közbe Vikár Éva. — *A család bevásárlója vagyok, és a megmaradt apropénzt időnként „elfelejtem" visszaadni anyunak.*

— *A szüleim nem írják elő, hogy mit csináljak* — folytatja Sanyi. — *Eljárhatok a sportegyesületbe edzeni, versenyezni. Részt vehetek az úttörőtanács munkájában. Csak a tanulás esetében könyörtelenek. Azt mondják, ha tovább akarok tanulni, a nyolcadikban nem lazíthatok.*

— *Édesanyám is a tanulás miatt zűrözik a legtöbbet* — csatlakozik a beszélgetéshez Gáll Csaba. — *Nem is vitatkoznék vele, ha megértené, hogy az egyik ember hamarabb végez el egy feladatot, mint a másik. Nekem egy negyed vagy egy félóra elég a leckéhez. De ő azt szeretné, ha órákat ülnék a könyv mellett.*

Sanyi cinkosan Csabára kacsint.

— *Látod, én ilyenkor becsúsztatok a tankönyvbe egy érdekes regényt és . . .*

— *Engem se félts! De miért kelljen az embernek hamukázni a saját szülei előtt.*

Németh Tamás helyeslően bólogat.

— *A családi beszélgetéseken én is mindig részt veszek. De ha véleményt mondok valamiről, mindig felmegy a pumpa, a szüleim belém fojtják a szót.*

— *Te nem ezt teszed a nővéreddel? Jelenlétedben neki is hallgass a neve* — cserfeskedik Schöffer Jutka.

— *Ezt pont te mondod? Mindenki tudja, hogy milyen nagyszájú vagy.*

— *A hangoskodásaimnak mindig van oka. Ha anyu azt akarja, hogy ne legyen mócsingos a hús a vasárnapi ebédhez, engem küld a henteshez. Szüleimmel legtöbbször a divat miatt vitatkozunk. Nehezen tudják megérteni, hogy nekem nagyobb örömet szerez egy használt, de igazi farmer, mint egy új szövetnadrág.*

Virág a rajzokon

Pécsen ismerőssel találkozom. Asztalos Melindát hat évvel ezelőtt autóbaleset érte és én megírtam, hogyan fogtak össze, küzdöttek életéért az orvosok, hogyan segítették a pedagógusok, úttörők, hogy visszatérhessen a közösségbe, ne mulasszon tanévet, feledje az átélt borzalmat.

Az elsősből hetedikes nagylány lett. A Belvárosi iskolába jár. Zánkán őrsvezetőképző tanfolyamot végzett, az Auróra őrs vezetője és beválasztották a 939. sz. Ságvári Endre csapat úttörőtanácsába.

Nappal Melinda a lakás gazdája. Ha az iskolából hazajön, első dolga, hogy rendet teremt. Időnként főz is.

— *Tegnap szilvásgombócot készítettem. Én gyúrtam meg a tésztát.*

A nagyszoba ablakában Fogadalom felírással papírlap függ egy rajzszögön. „*Én, Asztalos Melinda fogadom, hogy a mai naptól jól tanulok. A rossz jegyekért szigorú büntetést szabok ki magamnak. Ha hármast kapok egy hétig nem nézhetek tévét és nem mehetek moziba. A kettesért három, az egyesért négy hét eltiltás*

KIVAGYOK

Asztalos Melindáéknál az esték közös játékkal kezdődnek

jár és vasárnaponként is a leckével kell foglalkoznom." — olvasom.

— *Szeptember 27-én rossz jegyet kaptam. Mielőtt összeült volna a családi tanács, leírtam a fogadalmat és borítékban elküldtem anyunak* — magyarázza. — *Nálunk az este mindig játékkal kezdődik és panasznappal folytatódik. Héttől fél nyolcig azt mondjuk el, hogy kivel mi történt aznap, milyen bántódás érte, miben vár segítséget.*

Az anyukája megmutatja Melinda legújabb rajzait.

— *Majdnem mindegyiken szerepel virág és ez azt jelenti, hogy a kislányom kiegyensúlyozott, boldog.*

Amikor megszólal a csengő

Este érünk Kaposvárra. Mi lenne ha... Az úttörőházban szerzek néhány címet. Pontosan hetet mutat az óra, amikor megnyomom a Damjanich utca 3/b. számú ház egyik lakásának csengőjét. Szemüveges férfi nyit ajtót.

— *Számel Robit keresem.*

— *A szobájában van a fiam, tessék bemenni hozzá.*

A nyolcadikos fiú egy kis íróasztal előtt ül. Házi feladatát készíti gyakorlatiból.

— *Negyedórája jöttem haza, a Dózsa sportegyesületből. Most zajlanak az atlétikai versenyek. Vátlófutásban első lett a csapatom.*

— *Gratulálok!*

— *Köszönöm. Ne tessék szétnézni, mert nagy a rendetlenség. Házunkat tatarozták és csak néhány napja költöztünk vissza a szükséglakásból. Még nem volt időm elrakni a könyveket.*

— *Te takarítod a szobát?*

— *Igen. És segítek anyunak a többi szobánál is. A nagytakarításnál tíz vagy tizenöt veder törmeléket vittem le. Különben én vagyok itthon az ezermester. Csengőt, vasalót, rádiót javítok, polcokat szerelek. És repülőket építek. Tagja vagyok az úttörőház repülőmodellező szakkörének.*

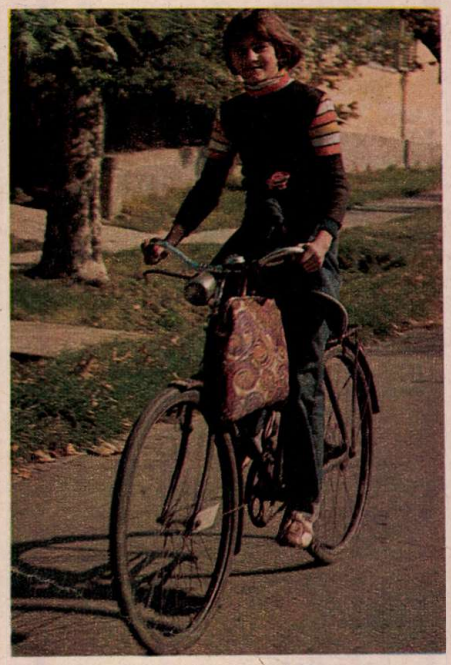

Kovács Marikával a balatonszemesi utcán találkoztunk. Szüretelni volt a csapatával

Farkas Éva osztopáni úttörő. Amíg szülei festették a lakást, ő nővére kislányát, Anitát sétáltatta

Szülei példáját követve rendszeres társadalmi és közéleti munkát is végez. Titkára a 171. sz. Berzsenyi Dániel csapat úttörőtanácsának.

— *Az ember nehezen tud mindent a fejében tartani. Ezért készítettem itthonra is egy faliújságot. Ide függesztem ki a tennivalóimat, azt hogy mit kell bevásárolnom, és várhatóan miből kell majd felelnem az órán. Kivágom a legérdekesebb képeket, újságcikkeket, a friss eseményeket.*

Hosszan tűnődik.

— *Hogy ki vagyok én itthon? Lehet, hogy nem a család „szemefénye", de a szüleim becsülnek. Adnak a szavamra, mert nemcsak a jóban, a gondok megoldásában is részt veszek.*

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

ÉN OTTHON ?

Nincs abban semmi különös, ha egy lányt választanak egy úttörőgárda egység parancsnokául

Csitkovics Kati a zászlóalj legjobb céllövője

Nem véletlen. A vöröskeresztesek között leginkább lányokat találni

Különös érzés kerített hatalmába Zánkán, az Úttörőgárda Országos Szemléjén. A különböző rajok úttörő parancsnokai valamennyien lányok voltak. Ekkor fogant meg bennem a gondolat, hogy utána járok, miért esik oly sokszor rájuk a választás az úttörőgárda tisztségviselőinek megválasztásakor.

I.

Sopronban, a Pataki Ferenc általános iskolában négy szakasz alkotja az úttörőgárda zászlóaljat. A határőr-, közlekedési-, a vöröskeresztes-, és a honvédelmi szakaszban jócskán találunk lányparancsnokokat. Horváth Zsolt, a közlekedési szakasz egyik tagja mondja:

— Le a kalappal a lányok előtt. Nagyszerűen végzik a dolgukat. Itt van például Csitkovics Kati, a zászlóalj legjobb céllövője, már Zánkán is volt jutalomból. Neki igazán van tekintélye, nemcsak azért mert pompás céllövő. Nyílt és őszinte, bátran megmondja a véleményét. Az egészségügyi szakasz parancsnoka, Varga Erika pedig azért népszerű, mert mindenkivel szót ért. Tőle sokat tanultunk, érdemes figyelni arra, amit mond.

Giczi Egon csapatvezetőtől kérdezem:

— Mi az oka, hogy sok lány tisztségviselőt találni az úttörőgárda tagjai között?

— Talán az, hogy a lányok valamivel érettebbek, önállóbbak mint a fiúk. Rendkívül szívesen vállalnak közösségi munkát. És ha már vállalták, akkor következetesen és lelkiismeretesen végre is hajtják.

II.

Vörös Jolán tanárnővel Hódmezővásárhelyen találkoztam. Többek között arról is beszélgettünk, hogy miként dolgoznak a lányok az úttörőgárdában?

— Nálunk — mondta — úttörő munkásőr raj dolgozik. Horváth Rózsit, az alegység úttörő parancsnokát egyhangúlag választotta meg a raj.

— Milyen erények szóltak mellette?

— Talpraesett, öntudatos, jó szervező.

— A fiúk mit szólnak ahhoz, hogy egy lány a parancsnokuk?

— Elfogadják, hallgatnak rá.

Kaszás Pistát, a raj egyik tagját éppen erről faggattam, miért is hallgatnak Rózsira. Így válaszolt:

— Kezdettől fogva úgy éreztük, hogy nyugodtan rábízhatjuk magunkat. Világosan, érthetően fejezi ki magát, mindig tudjuk, hogy mit is akar mondani, csinálni. Ez az egyik, a másik pedig az, hogy az ötleteivel, terveivel lázba hoz bennünket.

III.

— Nincs abban semmi különös, hogy az úttörőgárda tisztségviselői között jócskán találni lányokat — mondta Nagy Sándor, az Úttörőgárda országos parancsnoka, amikor erről beszélgettünk. — Nincs ebben semmi előre elhatározott szándék. És a fiúkra sem vet rossz fényt. Végül is nem arról van szó, hogy ahol lányt választanak parancsnoknak, ott a fiúk rosszul dolgoznak, hanem arról, hogy a lányok még jobbak, meg arról, hogy a fiúk el is ismerik ezt.

Így hát nemcsak a lány parancsnokok előtt le a kalappal, hanem azok előtt a fiúk előtt is, akik megválasztották őket.

Bőcs Ferenc
Fotó: Wagner Margit

LE A KALAPPAL A LÁNYOK ELÖTT

**Jelentéstétel.
A tisztelgés
nem csak a parancsnoknak
szól, hanem a
jó munkának is...**

**Nehéz a fecskendő,
de a lányok nem
maradnak szégyenben
a fiúk előtt...**

ELŐRE PILLANTÓ TÜKÖR

A párttitkár

A szerkesztőségben sokat beszélgettünk, vitatkoztunk arról, hogy a felnőttek világában milyen megbízatás felel meg a zászlóvívőének? Végül úgy döntöttünk, ez a tisztség leginkább a párttitkáréhoz hasonlít. Akire rábízzák, az minden tettével, egy közösség jóhírét védi, összetartozását segíti. S a párttikár, aki többszáz ember gondját ismeri, ugyanígy óvja, és példamutatásával erősíti azt a közösséget, melyért felelősséget vállalt.

— Sokszor kérdezgetik tőlem a gyerekeim is, milyen az én munkám? — mondja Rádi Károly, a Gép és Felvonószerelő Vállalat párttitkára. Sokan csak azt látják: üldögélek az asztalnál, ünnepségeken veszek részt, ünnepi beszédeket mondok. Azt már kevesebben tudják: emögött a látványos munka mögött sok gond, vita, töprengés van. A múltkor már arra gondoltam, leírom, pontosan megfogalmazom, mit is jelent párttitkárnak lenni? Ezért is örülök a kérdésnek. Így szóban is elmondhatom a Pajtás olvasóinak, no és a gyerekeimnek — mi a feladatom?

— Azt mondom: a párttitkár a gazdasági vezetés élő lelkiismerete. Olyan ember, aki végrehajtja a párthatározatokat, ellenőrzi a munkát, s mindezt úgy, hogy figyelembe veszi a helyi adottságokat. Segít a gazdasági feladatok végrehajtásában, de közben számon tartja az emberek gondjait, örömeit. Vagyis, éppolyan, mint egy családban az anya vagy az apa.

— Háromezer tagú családban ez nehéz feladat.

— Nem könnyű, de nem is megoldhatatlan. A mi vállalatunk nyereséges. Terveinket mindig teljesítjük. Ezért több időnk jut arra, hogy az egyes emberek gondjaival törődjünk. Hogy segítséget nyújtsunk másoknak is. Ezt mindig fontosnak tartom. A feladatokat emberek hajtják végre. S ha mi foglalkozunk velük — könnyebben kérhetünk tőlük segítséget is. Sok társadalmi munkát végzünk. Nemrégiben a mozgássérültek iskolájában dolgoztunk. A régi épületben nem volt lift. A gyerekeket sokszor kocsikkal együtt vitték fel az emeletre. Segítenünk kellett. Óbudán, a napközis táborban két medencét is építünk. Külön öröm, hogy ilyenkor mindenki egy emberként segít. Ezek a közös feladatok köze-

A beszélgetés legtöbbször nem a pártirodában kezdődik. A műhelyben, a gépek mellett, ahol a gondok, örömök születnek

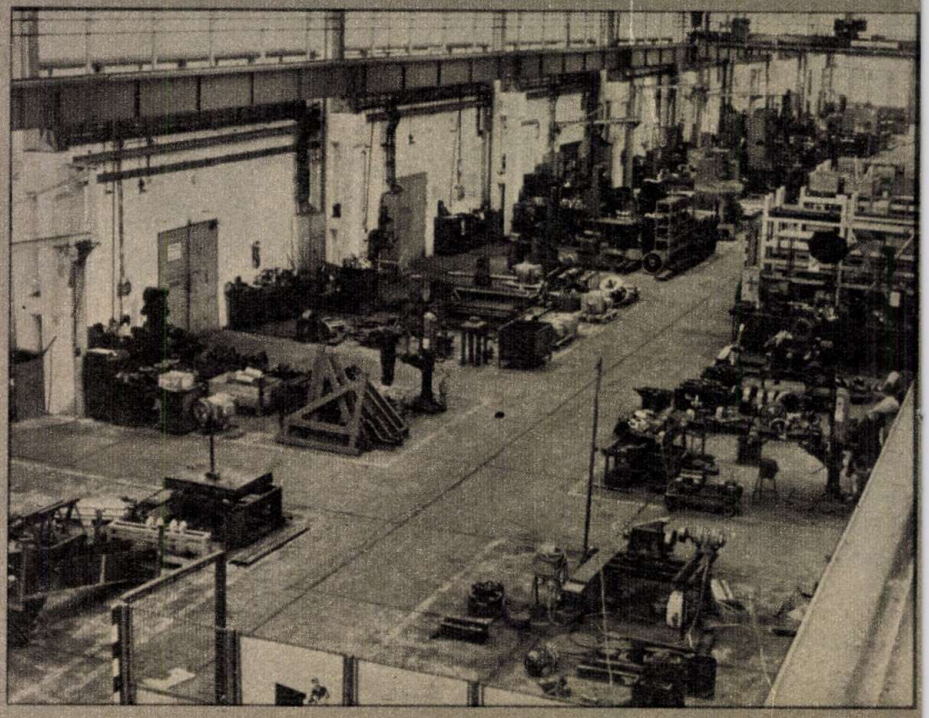

lebb hozzák egymáshoz az embereket.

— Ötleteit, javaslatait elfogadják?

— Igen. Talán azért is, mert, ha valami gondom van, azt nem hallgatom el. Ha valamelyik üzemrészben valamit észreveszek, azonnal szóvá teszem. Ez nagyon fontos! Ha az emberek érzik, hogy figyelnek rájuk, segítenek rajtuk, jobb kedvvel, nagyobb lendülettel dolgoznak.

— Mennyire ismeri az embereket?

— Rossz és jótulajdonságaikkal együtt — jól. Ha valakiről beszélek, ha valakit valamivel megbízok, nem választhatom ketté az embert. Ez benne a rossz, ez meg a jó. Úgy kell együtt dolgoznunk, hogy összességében lássuk, miért kiváló munkás, miért jó szervező, melyik a gyenge pontja?

— Hogyan foglalkoznak a fiatalokkal?

— Minden párttag feladata, hogy ismerje azokat, akik ma még KISZ-esek, de akikre számítani lehet. Őket nevelnünk kell, magunk mellett tartani, serkenteni arra, hogy tanuljanak, művelődjenek. Itt nőjenek fel nálunk, itt váljanak felnőtté. Olyan emberekké, akik majd átveszik és folytatják a mi munkánkat.

— Három éve párttitkár, és a kerületi úttörőtanács tagja.

— Ebben nincs semmi ellentmondás. Szeretek gyerekekkel foglalkozni. Rendszeresen elmegyek a kerületi iskolákba, érdeklődöm gondjaikról, eredményeikről. Ebben egy kis előrelátás is van: akik ma általános iskolába járnak, nemsokára szakmát választanak. Talán éppen hozzánk jönnek dolgozni. S, hogy ne csalódjanak, hogy megtalálják a helyüket, ahhoz azt is tudnunk kell, milyen környezetből kerültek hozzánk. Csak így találhatjuk meg a közös hangot, érhetjük el, hogy ne csalódjanak a felnőttek világában.

— Milyen tanácsot adna a zászlóvívőknek?

— Mindazt, amit eddig elmondtam. Felelősségük nekik is van. Emberekkel foglalkoznak, védeni kell érdeküket, példát mutatni, megbecsülést, jó hírnevet szerezni az őrs tagjainak. S dolgozni akkor is, ha ez a munka nem olyan látványos, mint talán egy krónikásé, vagy talán sportfelelősé . . .

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Gámán Gábor

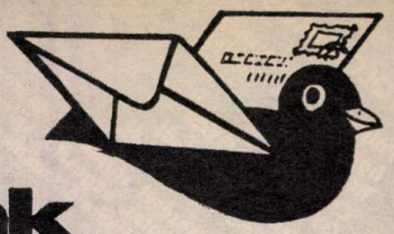

Nálunk történt, hogy...

Iskolába jövet gyakran előfordul, hogy a gyerekek figyelmetlenek, helytelenül közlekednek vagy olyan nagy a forgalom, hogy nem tudnak átjutni a másik oldalra. Úttörőtanácsunk megszervezte, hogy a „Közlekedésbiztonsági akció" keretében úttörő közlekedési rendőrök segítsék a reggeli és a délutáni biztonságos közlekedést. Az iskola környékén levő átkelőhelyen minden reggel ügyeletes „rendőrök" irányítják a gyalogos- és járműforglmat.

Tóth Ágnes, Szekszárd

Mikor az őszi betakarítási munkák befejeztével ismét megkezdődött a tanítás, az első reggel egy levelet találtunk az osztályunkban. A levélben egy felhívást olvashattunk: „Tegyétek rendbe az iskola előtti kis kertet!" Gyorsan megszerveztük a munkát. Másnap mindenki hozott egy-egy kerti szerszámot, s délután munkához láttunk. Kikapáltuk a gyomokat, elgereblyéztük a talajt, majd a sárguló őszi leveleket gyűjtöttük össze. Az őrs minden tagja derekasan dolgozott, és munkánk végeztével jelentkeztünk csapatvezetőnknél az új őrsi naplóért.

Imre Erzsébet, Álmosd

A napokban iskolánkba látogatott egy szovjet komszomolista. Vologya testvérmegyénkből, Csernovinszk városából jött, a Műszaki Egyetem harmadéves tanulója. Bemutattuk neki iskolánkat és meghívtuk egy kis beszélgetésre. Nagyon örültünk, mikor megtudtuk, hogy tud egy keveset magyarul. Így aztán magyarul kérdezgettük. Sok-sok érdekes dolgot tudtunk meg lakóhelyéről, a szovjet pionírok életéről és természetesen saját tanulmányairól is. Látogatását dallal és jelvényekkel köszöntük meg és boldogok voltunk, hogy Vologya ellátogatott hozzánk.

Szima Andrea, Alsózsolca

Őrsünk természetjáró túrán vett részt az Ózd környéki dombokon és hegyeken. Több kilométert gyalogoltunk és közben felfedeztünk egy föld alatti üreget. Túránk másik fontos eseménye az összes ózdi iskola tanulóinak részvételével rendezett futóverseny volt.

Kerékgyártó Zoltán, Ózd

Falunkban sok öreg néni és bácsi él. Közülük néhányat őrsünk tiszteletbeli tagjává választottunk. Tiszteletbeli tagjainknak sokat segítünk a ház körüli munkákban. Születés- és névnapjukon magunk készítette kis ajándékokkal kedveskedünk az idős embereknek és természetesen tájékoztatjuk őket az őrs életéről, tevékenységéről.

Egymás szüleinek is sokat segítünk. Ilyenkor dologidőben az egész őrs megjelenik egy-egy háztáji gazdaságban és mindenki szorgalmasan dolgozik. Mindig akad munka és számítanak a segítségünkre.

Hegyi Ildikó, Szegvár

Nagyon örültem a Pajtás 24. száma mellékletének. El is készítettem ezt az ötletes órarendet, de már volt órarendem, ezért elhatároztam, hogy igazi hirdetőoszlopot készítek belőle. Külsejére régebbi Pajtásokból kivágott képeket ragasztottam: a Pif-sorozatból néhány kockát, egy-két zánkai fotót stb. Végül leemelhető tetőt is készítettem, s így ceruzáimat a „hirdetőoszlopban" tartom.

Farkas Andrea, Zalaszentgrót

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.

Gyógyszergyártó tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíj.

A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály.
Telefon: 229-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányaléq u. 2.
Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI LÁNYOK, FIÚK!

Jelentkezzetek gumigyártó szakmunkástanulónak! Tanulóidő: 3 év. Tanulóink a tanulóidő alatt havonta, évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően **110—650,— Ft** ösztöndíjat kapnak. Vállalatunk ezen felül társadalmi ösztöndíjat is ad, amely évfolyamtól függően **240—450,—** Ft-ig terjed. Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbbak 20 napot az NDK-ban tölthetnek gyárunk költségén.

Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk korszerűen felszerelt üzemeiben és tanműhelyeiben történik.

Végzett tanulóink a Vegyipari Szakközépiskolában, vagy gimnáziumban továbbtanulhatnak.

ÉRDEKLŐDNI ÉS JELENTKEZNI LEHET: **a Taurus Gumigyár személyzeti és oktatási csoportjánál 4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.**

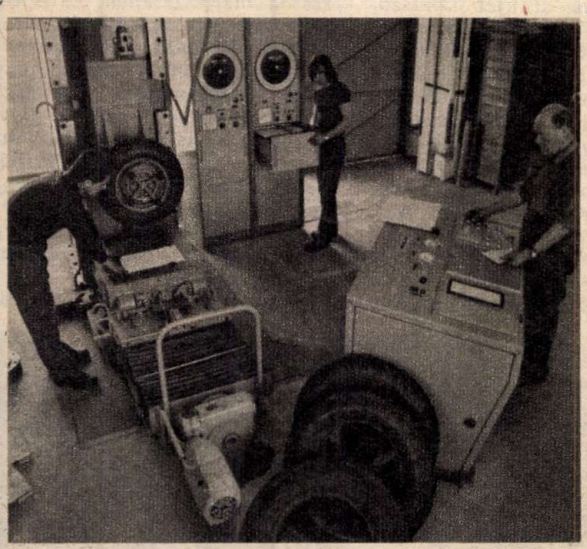

MEGALAKULT A ZÁSZLÓALJ

A Józsefvárosi Ifjúság Napok keretében tartotta ünnepélyes alakuló egységgyűlését a VIII. kerületi úttörőgárda zászlóalj az Asztalos János Ifjúsági Parkban. Átvették a munkásőrség országos parancsnoka által adományozott egységzászlót, zászlóaljuk felvette Mező Imre nevét. Az egységgyűlésen jelen volt özvegy Mező Imréné, ki emlékszalagot adományozott a zászlóaljnak. A VIII. kerületi Mező Imre Úttörőgárda Zászlóalj ünnepélyes fogadalomtétele után tűzoltó-bemutatóra, fegyver- és híradástechnikai, lövészeti bemutatóra és kerékpáros ügyességi versenyre került sor.

A HÉT VICCE

Megtörtént. Melbourne város lomtalanítási akciót indított és felszólította az egyik kerület lakóit, hogy a már használaton kívüli tárgyaikat egy bizonyos napon tegyék ki az utcára. Egy már ugyancsak régi autó tulajdonosa erre elővigyázatosságból táblát rögzített kocsijára, a következő felirattal: „Ne vigyék magukkal! Még használatban van!"

TANYAI DIÁKOTTHON

Ötéves a Pest megyei Vasad község tanyai diákotthona. Jelenleg száz, távoli tanyákról érkezett gyerek lakik a kollégiumban A falubeli iskolában tanulnak; hét közben a diákotthonban laknak, hét végén hazautaznak szüleikhez a tanyára.

A Pi Paltás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

ÉVFORDULÓK

Hatvan éve, 1917. október 27-én született **Stollár Béla,** az antifasiszta ellenállási mozgalom vértanúja.

Október 31-én tartják meg minden évben a **takarékossági világnapot.**

Huszonegy éve, 1956. november 1-én alakult meg a **Magyar Szocialista Munkáspárt.**

Hetvenöt éve, 1902. november 2-án született **Illyés Gyula** költő, a népi realizmus mestere.

SZÉNÉGETÉS

Az őszi idő beálltával ismét megindult a Mátrában a hagyományos faszénégetés. A boksába rakott keményfából égetett szenet főként a különböző grillsütőkhöz használják fel tüzelésre.

INNEN-ONNAN

Kinizsi Várbarátkör szervezését határozta el a Hazafias Népfront nagyvázsonyi, községi bizottsága. A kör munkájában részt vehetnek a Kinizsi nevét viselő úttörőcsapatok, rajok és őrsök az ország minden részéből. Várják jelentkezésüket.

Jánosházán, az általános iskola előtti téren új KRESZ-park épült, amelynek létrehozásában a községi üzemek dolgozói, a szülők és a gyerekek is részt vettek.

Pesterzsébeten a Vörösmarty utcai általános iskola tanulóinak aszfaltos kosárlabdapályát épített az iskola patronáló üzeme, a Fővárosi Talajerőgazdálkodási Vállalat XX. kerületi üzemegysége.

A Bács-Kiskun Megyei Rendőrfőkapitányság és a moziüzemi vállalat önkéntes rendőri csoportja szeptembertől heti egy alkalommal közlekedési filmet vetített a nagyobb települések játszóterein.

1802-ben kezdődött meg hazánkban a siketnéma gyerekek oktatása. A 175. évforduló alkalmával jubileumi ünnepséget rendeztek a váci Siketek Általános Iskolájában és Nevelőotthonában. Az évfordulóra évkönyvet is kiadnak.

EGY FA EGY CSALÁD

Minden család ültessen egy fát, hogy szebb legyen Zugló! — mondták a XIV. kerületiek, és munkához láttak. Az idén már harmadik éve szervezi meg a kerületi tanács a faültetési akciót. Képünkön zuglói gyerekek facsemetét ültetnek.

FÜLES ÉVKÖNYV 1978

— keresztrejtvények
— kép- és betűrejtvény
— sportfejtörő, társasjáték
— kviz és tesztjátékok
— skandináv típusú óriáskeresztrejtvény melléklet

ÚJ VILÁG SZÜLETETT

4

Tizennégy ország hadserege ellen kellett megvédeni a fiatal Vörös Hadseregnek az új proletárállamot

Amint győzött a forradalom Oroszországban, azonnal beavatkoztak a külföldi tőkés államok. Féltek, hogy az orosz forradalom átterjed saját országukra is. Rövid idő alatt 14 ország támadta meg az új proletárállamot. Elsőként a németek vették semmibe a békeszerződést és Pétervárt támadták. A párt és a kormány felhívása nyomán százezrek ragadtak fegyvert. Az első győzelmet 1918. február 23-án aratta az új hadsereg és ez a nap azóta a Vörös Hadsereg születésnapja. Az éhező, fázó katonák most már tudták, hogy miért harcolnak, és ezt a hadsereget már nem lehetett többé legyőzni. Távol-Keleten Kolcsak, a Don és Kubán vidékén, valamint Észak-Kaukázusban Gyenyikin, Ukrajnában és a Krímben Vrangel seregét két év alatt semmisítették meg. A külföldről támogatott polgárháborúban részt vevő „fehérek" utolsó reménye is szertefoszlott. A proletárhatalom megerősödött. Még egy kísérletre szánták rá magukat a tőkések, amikor a japánok igen erős sereggel támadtak, de a Vörös Hadsereg és a partizánok 1922-ben indított ellentámadása során közös erővel felszabadították Vlagyivosztokot és ezzel **„a Csendes-óceánnál véget értek a csaták".**

A harcok befejeztével — 1922-ben a szovjet népek szövetségre léptek és megalakították a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségét: a **SZOVJETUNIÓT.**

Az ifjú Vörös Hadsereg egyik alakulata Narvába indul egy támadás megállítására

Angol tankok útban a fehérekhez, Gyenyikin csapataihoz

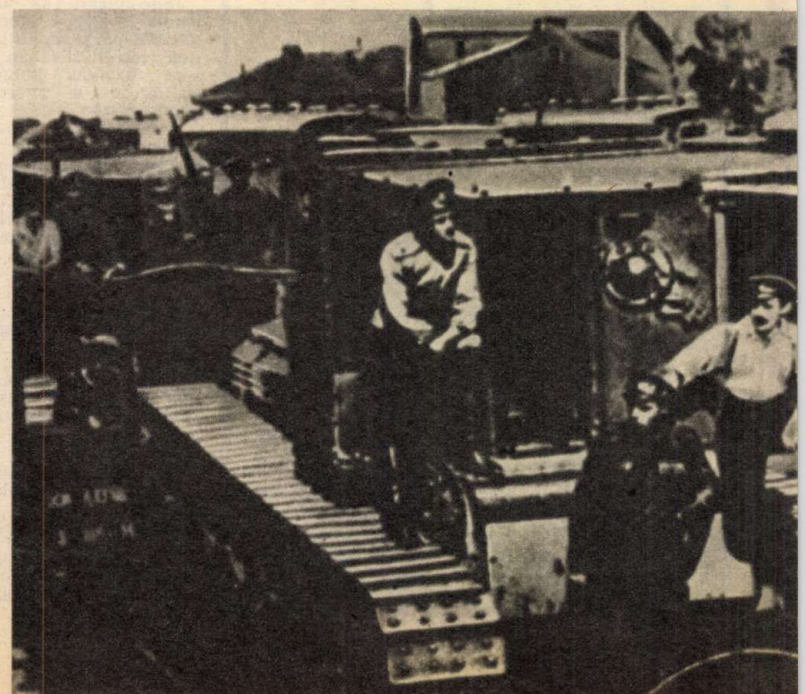

SZÓMAGYARÁZAT

Antant: Az első világháborúban a központi hatalmakkal szemben álló csoportosulás. Tagjai: kezdetben Anglia, Franciaország és Oroszország, később Olaszország, az Amerikai Egyesült Államok és más országok is.

Fehérterror: Az ellenforradalmi erők terrorja. Az elnevezés még a francia forradalom idejéből való.

Kolcsak, Gyenyikin, Vrangel: A fehérek katonai és polgári vezetői. A szovjethatalom ellenségei.

Kommandó: Kisebb katonai alakulat, amely rajtaütést hajt végre.

Csapajev, Frunze, Kujbisev, Vorosilov, Bugyonnij, Scsagyenko: A leghíresebb bolsevik katonai parancsnokok. Vezetésükkel a hadsereg az ellenforradalmárokat — a fehéreket — megsemmisítette.

GOELRO: A Szovjetunió villamosításának terve, amelyet Lenin kezdeményezett. Orosz nyelvű rövidítés.

A FORRADALOM ESEMÉNYNAPTÁRA

1917. X. 30. Rendelet a nyolcórás munkanapról.

1917. XI. 2. „Nyilatkozat Oroszország népeinek jogairól." Hat napig tartó harc után Moszkvában is győz a proletárforradalom.

1918. I. 15. Rendelet a Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg létrehozásáról.

1918. I. 25. Új időszámítás szerint: II. 7. Az új, az európai időszámítás bevezetéséről szóló rendelet.

1918. IV. 5. Japán csapatok partraszállása Vlagyivosztokban.

1918. X. 29–XI. 4. A Komszomol megalakulása

1918. XI. 11. A háborúban vesztes Németország aláírja a feltétel nélküli fegyverszünetet; véget ér az első világháború.

1920. III. Megalakul az Oroszországi Állami Villamosítási Bizottság (GOELRO), Krzsizsanovszkijjal az élén.

1920. XI. 7. A forradalom 3. évfordulója; megkezdődik a Krím felszabadítása. XI. 16-án európai Oroszország területéről az utolsó fehérgárdisták is elmenekülnek.

A legendás hírű parancsnok Csapajev (középen, bekötött fejjel)

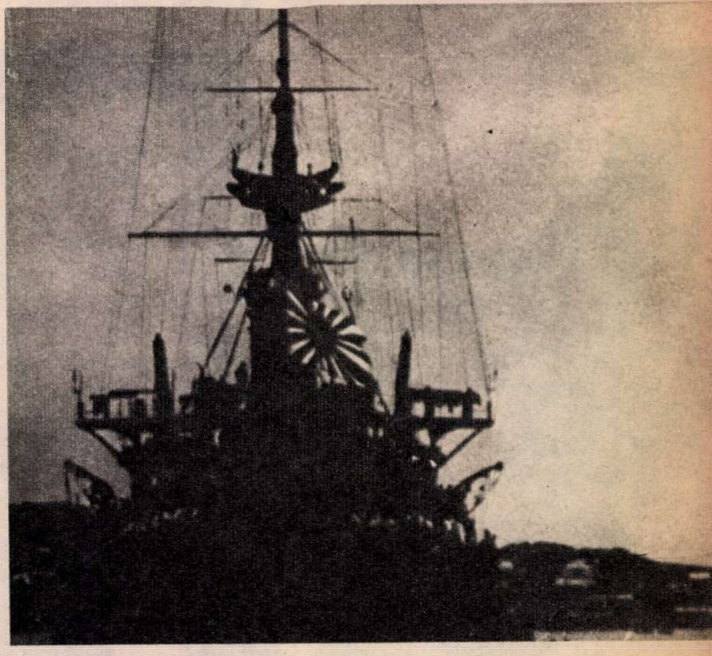

Japán intervenciósokat szállító hajó Vlagyivosztok partjainál

A Vörös Hadsereg zsákmánya: Gyenyikin egyik páncélvonata

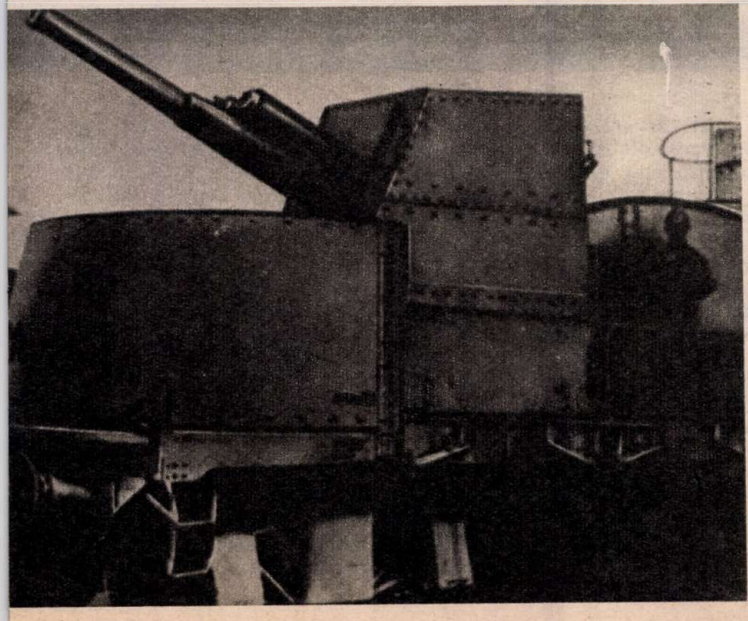

Lenin Kalinyinnal, az Orosz Szovjetköztársaságok elnökével

Állandóan őrségben

Nem magukért cselekednek, nem is hírért-dicsőségért fáradoznak. Emberségből, őszinte érzésekből tevékenykednek a vöröskeresztesek.

Nem csak a lakóterületen dolgoznak. Megtaláljuk őket gyárakban, üzemekben, termelőszövetkezetekben, hivatalokban... Számuk meghaladja a milliót. Munkájuk felbecsülhetetlen. A világon a legbecsesebb értékkel, az emberrel foglalkoznak.

Hogy mennyi mindennel kötődnek egymáshoz, az emberekhez, és mennyi mindent csinálnak a vöröskeresztesek, felsorolni szinte lehetetlen. Csak mutatónak álljon itt néhány példa milyen szerteágazó a Magyar Vöröskereszt tevékenysége.

Országhatáron belül az egészségvédelem, az egészséges életmód, a kulturáltabb, emberibb élet érdekében előadásokat, fórumokat, tanfolyamokat, filmvetítéseket szerveznek, szervezik a környezetünk megvédése érdekében a tisztasági mozgalmat, a folyamatos vérellátás biztosítására mind több és több véradó járul hozzá emberi életek megmentéséhez, akiket a vöröskeresztesek szerveztek be, gondozzák és pártfogolják az időseket, egyedülélőket, hosszabb időn át betegeket, patronálják és együtt dolgoznak a fiatalokkal, a KISZ-korúakkal éppúgy, mint a kisdobosokkal és úttörőkkel.

A Vöröskereszt tevékenysége azonban nem korlátozódik országunk területére, hanem sokféle módon kiterjed határainkon túlra is. Ezek közül is kiemelkedik a természeti csapások, a háborús konfliktusok által sújtott országok részére nyújtott segítség, gyógyszer és egyéb küldemény, amelyeket a vöröskeresztesek gyűjtöttek, adtak össze. A Magyar Vöröskereszt hallatja hangját a nemzetközi tanácskozásokon is, amikor az emberhez méltóbb életről esik szó, amikor a világ népeinek nagy ügyéről, a béke megvédéséről tanácskoznak.

A Vöröskereszt Társaságok Ligájához jelenleg 123 nemzeti társaság tartozik. A Magyar Vöröskereszt nemzetközi elismerést vívott ki tevékenységével. Több nemzetközi munkabizottságnak is tagja és a nemzetközi fórumokon komoly érdeklődéssel várják, fogadják a magyar szervezet javaslatait.

VOLT EGYSZER EGY CSALÁD

SZÖVEG: VASVÁRI FERENC
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

8

A titokzatos kunyhó

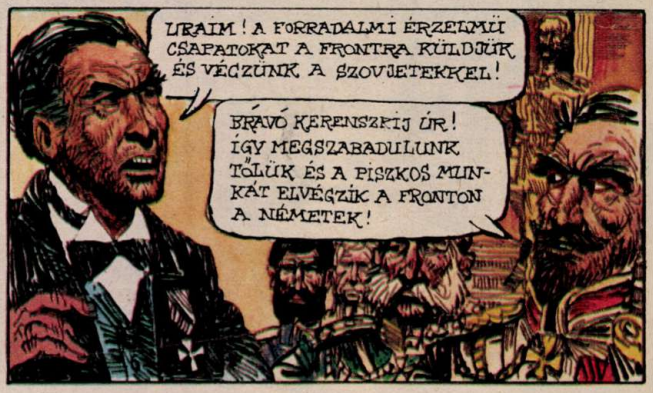

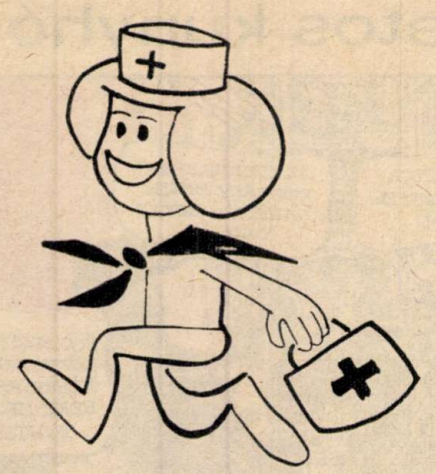

A felnőtt vöröskeresztesek mellett, bár nem tagjai a Magyar Vöröskeresztnek — számítanak a kisdobosok és úttörők munkájára is.

Hasonlóan a felnőttekéhez, a kisdobosok és úttörők is kiterjedt, sokoldalú tevékenységet folytatnak, olyan emberi tulajdonságok vezérlik őket, mint a felnőtteket: tenni másokért, jobbá változtatni, ha csak egy kicsit is a maguk kis világát.

Különböző tanfolyamokon vesznek részt az ifjú vöröskeresztesek. Elsősegélynyújtó, házi betegápolási, csecsemőápolási ismereteket szereznek, s hasznosítják is azokat a gyakorlatban, amikor szükséges. Az iskolai tisztasági mozgalom szervezői, mozgatói is ők, de nagyon sokat tesznek az egészséges tiszta környezetért lakóhelyük környékén is. Találkozunk velük akor is, amikor idős embereknek segítenek, amikor saját beteg társaiknak próbálják elviselhetővé tenni nehéz helyzetüket. A nemzetközi együttműködést is segítik. Vannak levelező kapcsolataik is, amikor számot adnak megváltozott életükről, az úttörőcsapatukon és azon kívül végzett tevékenységükről.

Az elmúlt hónapokban sok-sok ifjú egészségőrrel találkoztunk a Magyar Vöröskereszt V. kongresszusát megelőző beszámoló- és vezetőségválasztó taggyűléseken, küldöttértekezleteken. Szinte nem volt olyan rendezvény, ahol ne lettek volna jelen a legifjabbak, ahol ne mondhatták volna el véleményüket, javaslataikat, ahol ne számolhattak volna be végzett munkájukról. Az egészségőrök éltek is a lehetőséggel és mindenütt nagy elismerést arattak munkájuk ismertetésével, komoly és felelősségteljes javaslataikkal. Tevékenységük igazi úttörő és kisdobos tett, amit a 12 pont szellemében együtt és egymásért végeznek.

Az egészségőrök — kisdobosok és úttörők nem lesznek ott a Magyar Vöröskereszt V. kongresszusán, mégis részvevői lesznek, mert ott róluk és értük tanácskoznak, az ő ügyeikben is döntenek.

A magyar kisdobosok és úttörők, a kisegészségőrök és ifjú egészségőrök jó és eredményes tanácskozást kívánnak a Magyar Vöröskereszt V. kongresszusának!

Tekauer Péter

A könyv nemcsak szórakoztat, hanem a legjobb segítőtárs a tanulásban, munkában egyaránt

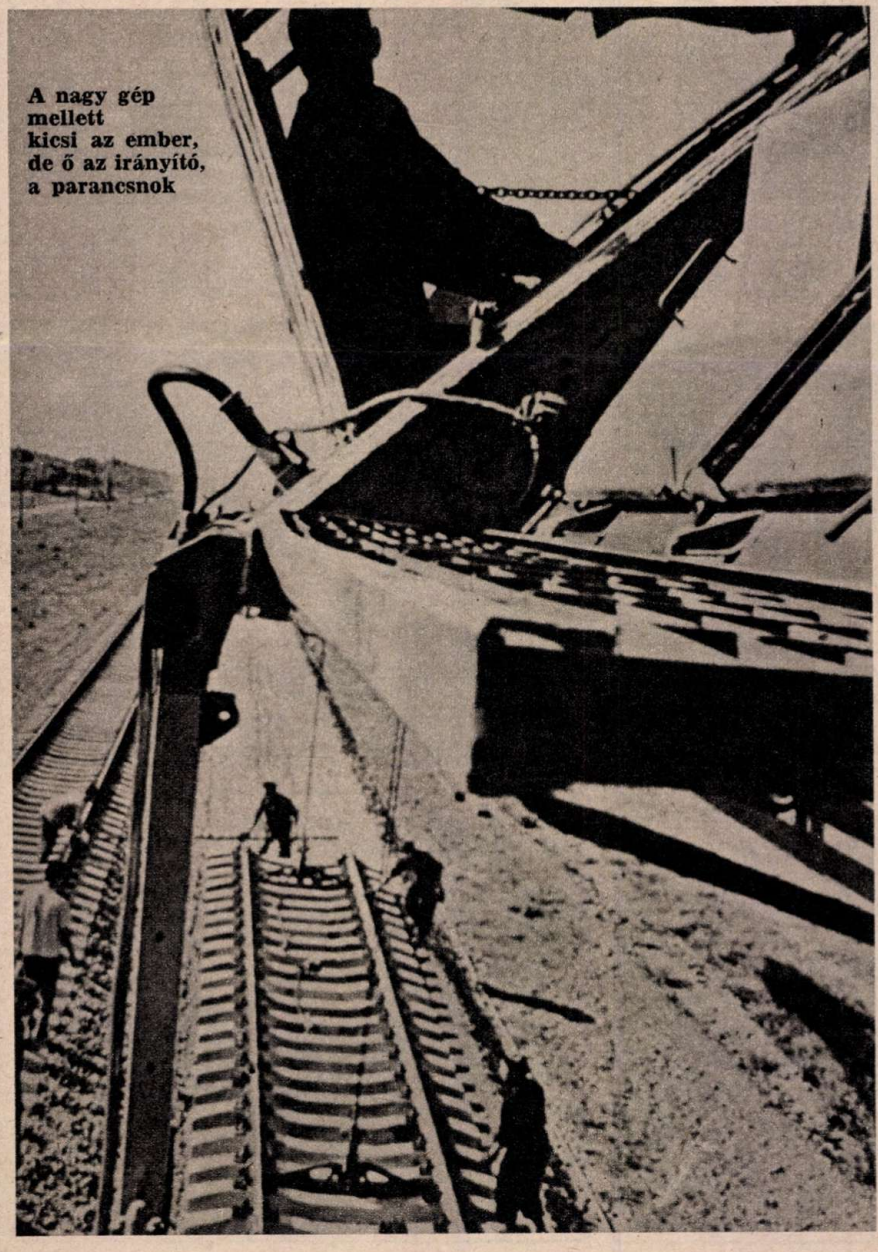

A nagy gép mellett kicsi az ember, de ő az irányító, a parancsnok

A matekpélda megoldása nem könnyű. A tanulás után a játék felfrissít

Iljics. Volt aki elhitte, és volt aki elérhetetlen álomnak tartotta. Azóta hat évtized telt el. És az elérhetetlennek vélt álom valóra vált és válik ma is.

Aki járt már abban az óriási országban, az a saját szemével láthatta, aki pedig még nem járt ott, annak a képek beszélnek.

FÜLEKI JÁNOS

VOLT EGYSZER

EGY CSALÁD

SZÖVEG: VASVÁRI FERENC
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

9

A végső menedékhely

VOLT EGYSZER EGY CSALÁD

SZÖVEG: VASVÁRI FERENC
RAJZ: ENDRŐDI ISTVÁN

10

Kornyilov összeesküvése

ván elhatárolnánk mi való gyereknek és mi nem — akkor például az irodalomtanításunk is szegényesebb lenne. Petőfi Sándor sem ifjúsági költő, mégis tanulják a gyerekek. A Pál utcai fiúk sem kimondottan gyerekkönyv, bár olvasnák többet a felnőttek! Ugyanakkor az Erich Kästner regényeket — melyeket gyerekeknek szólóaknak tartunk — én inkább az idősebbeknek ajánlanám. Sok olyan dolgot tanulhatnának belőlük, melyek segítenék őket, hogy biztosabban eligazodjanak a világ dolgaiban. Jó filmnek, tehát gyerekfilmnek is tartom a Ballada a katonáról, a Messzi utca, és az Emberi sors című alkotásokat. S mindazokat, melyek látni, gondolkodni tanítanak, melyeken akkor is eltöpreng, s felidéz magában az ember, ha kilépett a moziból. Az alapvető bajt tehát nem a felnőtt és gyerekfilm problémájában látom.

— Hanem?

— Akik azt mondják, hogy van gyerek és — felnőtt film nem ismerik eléggé a gyerek gondolatvilágát. Nem kísérik kellő figyelemmel, milyen filmekre kíváncsi, mi érdekli, mi nevetteti meg, vagy éppen mi untatja? Mit tart már gyerekesnek, túlzottan ismerősnek, s mi az, ami újként vonza? Többször kellene megkér-

országban már igénylik is véleményüket.

— Tudna erre a tudatos módszerre példát mondani?

— Kettőt is. A moszkvai ifjúsági filmfesztiválon felnőtt és gyerekzsüri is dolgozott. Az általános iskolások éppen mögöttünk ültek, komolyan jegyzeteltek, azt is mondhatnám, nem ereszkedtek le hozzánk. Az eredményhirdetéskor ők is átadták díjaikat. Volt, amiben megegyezett a véleményünk, volt amiben nem. Már akkor megfigyeltem, hogy a gyerekzsüri ítélete pontosabb volt. Jobban kifejezte azokat az esztétikai, politikai értékeket, melyeket ők észrevettek, fontosnak tartottak. A másik példa: A Beatrix Potter meséi, mely egy állatmeséből készült balettfilm volt. A felnőttek túlságosan bonyolultnak találták a zene, a tánc, és a maszkok kapcsolatát. A vetítés végére öten-hatan ültünk a nézőtéren. A gyerekeknek — akiknek külön vetítették — tetszett, megértették, élvezték és jutalmazták.

— Tehát nem szabad egyszerűsíteni?

— Nem. A gyerekek sokkal bonyolultabb összefüggéseket értenek meg, mint gondolnánk. Könnyen eligazodnak, gyorsan alkotnak véleményt, érzékenyebben reagálnak. Sokszor megfigyeltem már, ha egy család együtt megy moziba — gyakran a gyerek magyarázza meg a szülőknek a bonyolultabb technikai trükköket, a szereplők viselkedésének okait, a cselekmény egyes, nehezebben követhető mozzanatait.

— Mi a véleménye a kalandfilmekről?

— Nem szeretem, amikor kalandfilmről beszélnek, és azt mondják: olcsó szórakozást nyújt. Azt hiszem, ilyenkor túlságosan is a felnőttek szemszögéből nézik a dolgokat. Izgalomra, kalandra a gyerekeknek szüksége van! Ha olyan filmet lát, melyben győz a jó, megbűnhődik a gonosz, ha azonosulhat fantáziájában a főhőssel, verekedhet, nyerhet, mindent elérhet, kevésbé izgatja majd, hogy a parkokban csúzlizza a lámpákat. Inkább azt az időtöltést választja, mely szórakozást, látványt és izgalmat is jelent.

Sokan mondják azt is, hogy a kalandfilmek szörnyűek. A gyilkosságok, a verekedés, a vér, az egymást lekaszaboló emberek látványa durvaságokra nevel. Ez így — nem igaz. Ha kézbe vesszük a népmeséket — ott is szörnyűségek történnek. Óriások, egymást felfaló szörnyek, nagymamát megevő farkas, stb. A népmeséket mégsem tiltjuk. Az természetes, hogy meg kell találnunk a helyes arányokat, nem önthetünk nyakon mindenkit mindig kalandfilmekkel, de megszüntetni sem szabad. Szegényebbek lennénk.

— Valamikor iskolában is tanított. A gyerekgondolkodás ismerete innen ered?

— Jórészt. Az ötvenes években a Mester utcai iskolában tanítottam. Ma József Attilának hívják. Érdekességként mondanám el, egyszer a régi irattárban kutatva találtam meg József Attila anyakönyvi kivonatát, és bizonyítványát.

Akkoriban az iskolában minden héten vetítettünk. Keskenyfilmet az igaz, de mindig olyan alkotásokat, melyek segítettek dönteni, elgondolkoztattak, megnyitották a gyerekek előtt a felnőtt világ gondjait. Ez az időszak nekem is sokat jelent. Sok olyan érdekes élményt, tapasztalatot szereztem, melyet a mai napig hasznosítani tudok.

Most az iskoláknak jóval több lehetőségük van. Akár szerződést is köthetnek a legközelebbi mozikkal, van ifjúsági bérlet, jobban irányíthatják az úttörőket. Megteremthetik azt a lehetőséget, hogy rendszeresen járjanak moziba.

A sok válasz után — hadd javasoljak én valamit. Jó lenne, ha a Pajtás a gyerekek filmkritikáit is közölné.

DOBOZY ZSUZSA
FOTÓ: SZALAY BÉLA

Izgalomra, kalandra a gyerekeknek szükségük van! — mondta Nemeskürty István

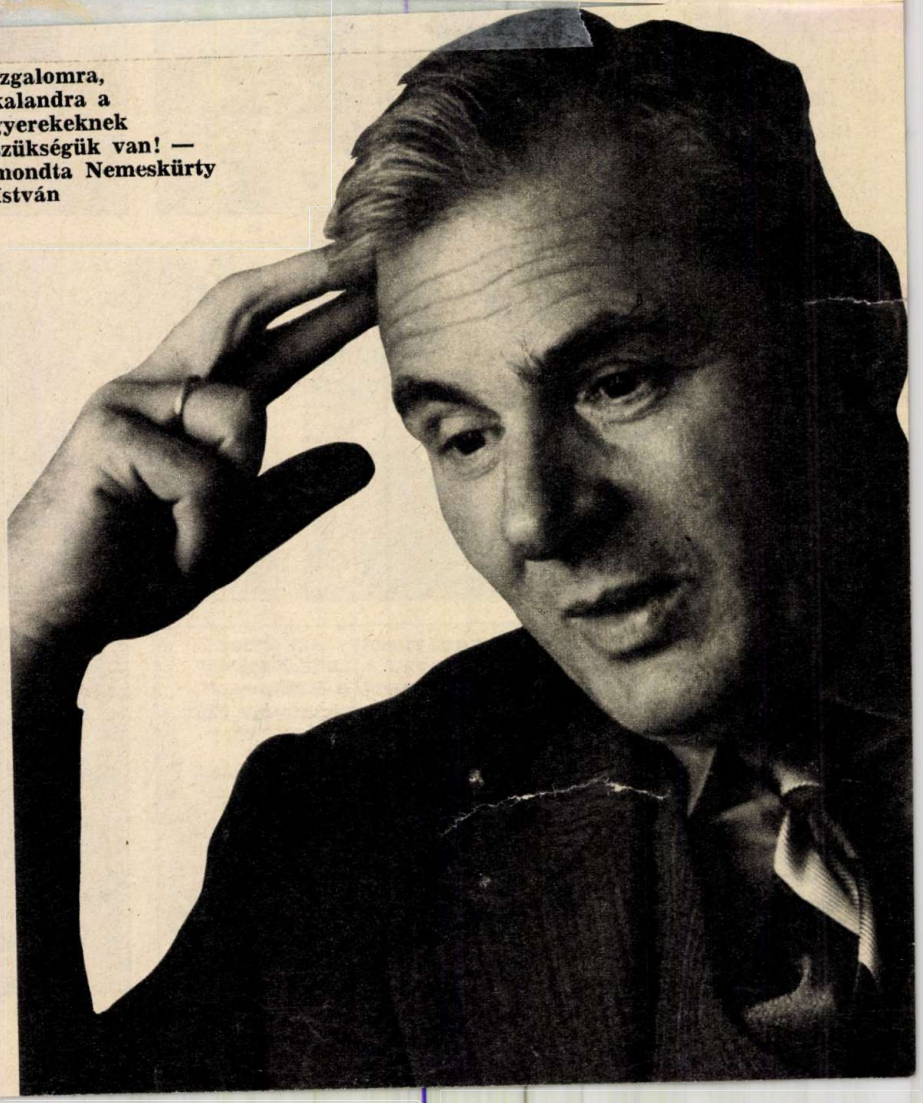

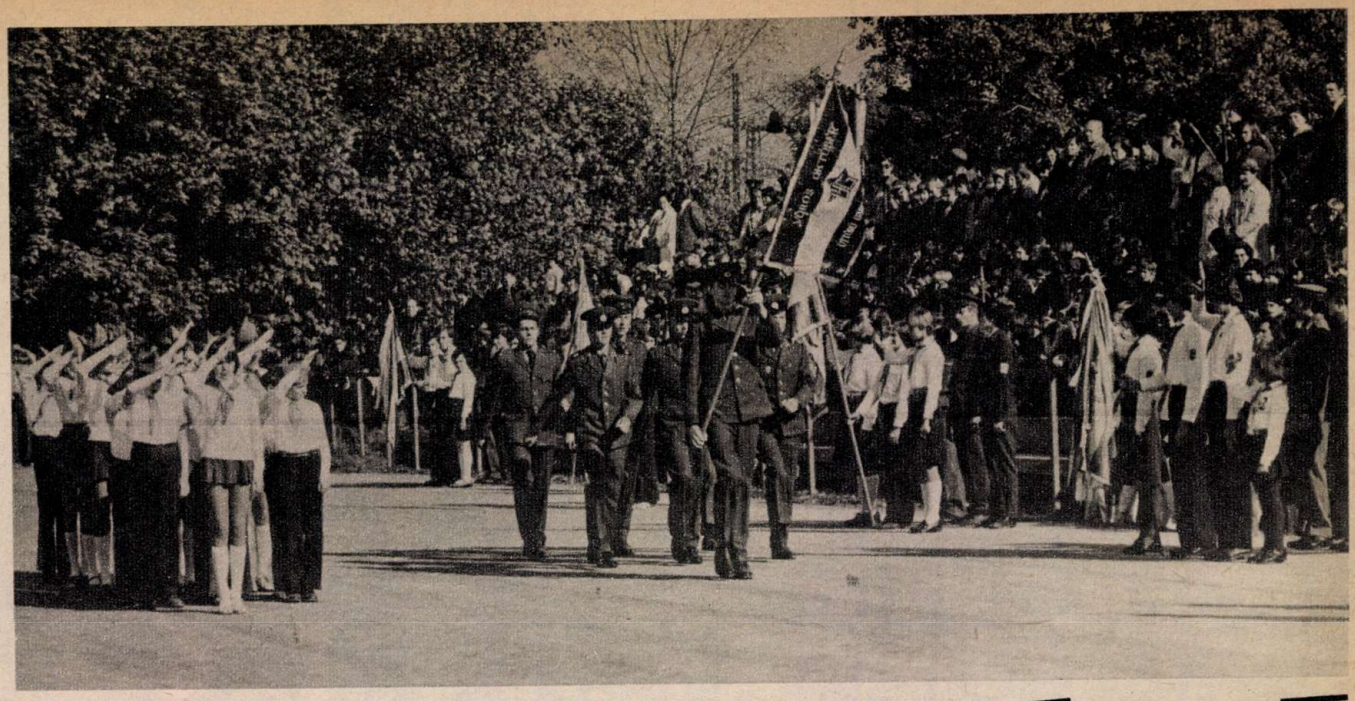

A CSAPATZÁSZLÓ ÜNNEPÉN

A fegyveres erők napja és a csapatzászló ünnepe alkalmából díszszemlét rendezett a XVI. kerületi úttörőelnökség, mintegy 1500 úttörő részvételével.

Ezen a szemlén vonultak fel első alkalommal a kerület úttörőcsapatainak úttörőgárda-szakalegységei. Itt tettek ünnepélyes fogadalmat, majd átvették a kerületi gárdazászlót.

Ezen a rendezvényen került átadásra a kerületi párt végrehajtó bizottságának vándorzászlaja is. A zászlót Darvas Dániel, a kerületi pártbizottság titkára adta át az 1976/77-es mozgalmi évben kiemelkedő munkát végző 102. sz. Váci Mihály Úttörőcsapatnak.

A szemle végén Németh Dorottya, a kerületi úttörőtanács titkára ismertette az úttörőcsapatok vállalásait a NOSZF 60. évfordulójára és a díszes jegyzéket átadta Suhajda Józsefné elvtársnőnek, a budapesti úttörőelnökség elnökének.

*

A budapesti III. kerületben is részt vettünk az úttörők és a fegyveres testületek közös, szép ünnepségén. Egy kisdobos állt mellettem, őt kérdezgettem: mi tetszik neki legjobban a díszszemléből.

— Az a legszebb, hogy amikor az úttörők mondták a fogadalom szövegét, a katonák, a rendőrök, meg a tűzoltók, meg a munkásőrök tisztelegtek. És nem mosolyogtak, mert tudták, hogy a gyerekeknek sem játék a fogadalom.

Jankó olyan hős, aki élt is, meg nem is. Beceneve: a Csillagszemű — sok mindenről árulkodik.

Egyrészt világszerte fellelhető ősére, a népmesék csillagszemű juhászára utal, aki egyetlen pillantásával állatokat szelídít, embereket képes rosszról — jóra bírni. Másrészt szülőatyjának, Kolozsvári-Grandpierre Emilnek nevét juttatja eszünkbe. A népszerű író az ismert népmese elemeihez hozzáillesztette a magyar történelem hátterét, beleötvözte saját képzeletének birodalmát, s negyedszázaddal ezelőtt megszületett a kedvelt regény, a „Csillagszemű".

Jankó megannyi valóban élt ember összevont megszemélyesítője. A történet Mátyás király halála után egy évtizeddel, tehát a XVI. század hajnalán játszódik, cselekménye egy szerzésvágytól égő püspök és földbirtokos cselei körül bonyolódik, mellyel igyekeznek megszerezni azt, amit alávetettjeik verejtékes munkával maguknak megszereztek. Az úri szándék Csillagszemű és barátai ellenállásába ütközik, és a sok-sok izgalmas, fordulatos kaland után kiderül: az igaz emberek összefogása, természetes esze, diadalmaskodni tud a csalfa szándékokon. Így azután Jankónak lassan olyan félelmetes híre kerekedik az urak házainál, hogy elég nevének említése vagy egyetlen haragos pillantása, hogy a harácsolni vágyók jobbra fordítsák gonosz szándékaikat.

Az igen filmszerűen megírt regényből, a Magyar Televízió és a Magyar Filmgyártó Vállalat Hunnia Filmstúdiója közösen készít színes játékfilmet. A forgatókönyvet Markos Miklós írta, ő a film rendezője is. Az előzetes tervek szerint a televízióban kétszer hatvan percben láthatjuk majd a Csillagszemű kalandjait, míg a filmszínházak részére egynéhány jelenettel rövidebb, kb. százperces változat készül.

A regény lapjaiból megelevenedett Jankót, Csillagszeműt egy szlovák színész, Juraj Gyurgyák alakítja. Anyicska, a szerelmese Szirtes Ági főiskolai hallgató. A többi szerepekben sok más között Bordán Irén, Telessy Györgyi, Dégi István, Kézdy György, Nagy Attila.

A film felvételeit Bornyi

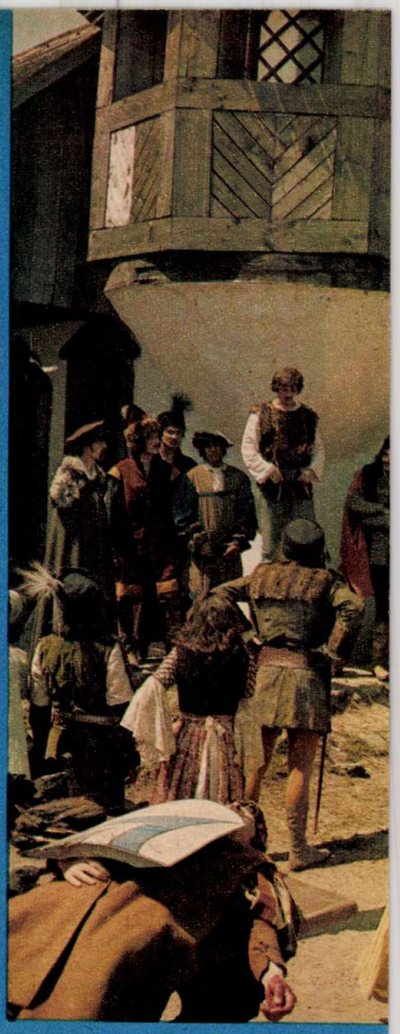

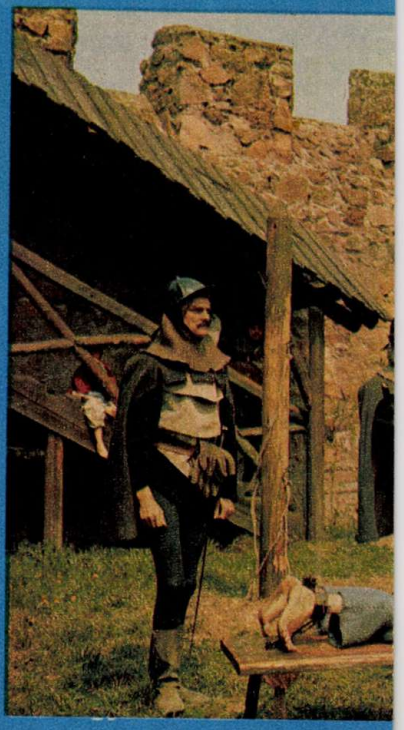

A C

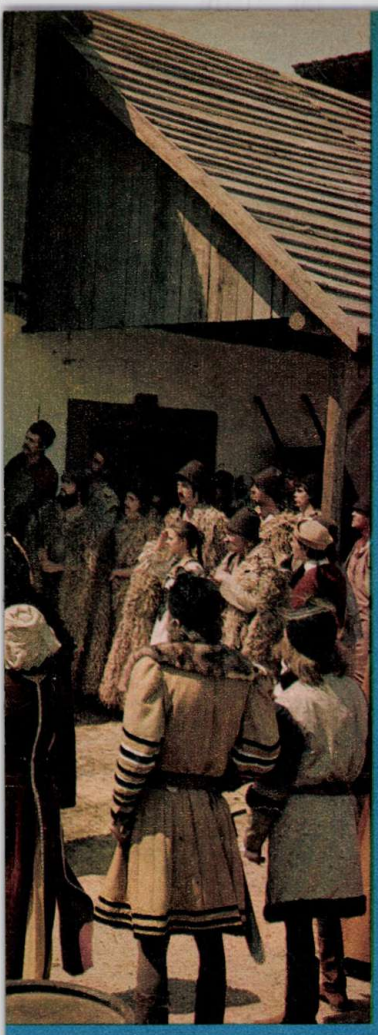

Gyula készítette. A bemutatóra valószínűleg 1978-ban kerül sor.

— Csillagszemű példája is bizonyítja, a reményt sohasem szabad feladni, és a belenyugvás helyett, a legnehezebb helyzetben is az igazságtalanságok elleni harcot kell választani — mondta a rendező, Markos Miklós. — Jankót, a főhőst, a félelem űzi el hazulról, s amikor nyeregbe száll, félelem kínozza első útjain is. De lassan felismeri erejét, lehetőségeit, és le-lecsap a népet kínzó urakra, meghiúsítja rabló szándékaikat. Túl a kalandokon, Jankó útját szerettem volna megrajzolni, ahogy ijedt menekülőből — az urak bátor ellenfele lesz. Bízom benne, hogy szándékomat sikerült valóra váltanom.

Fenyves György
Fotó: Endrényi Egon

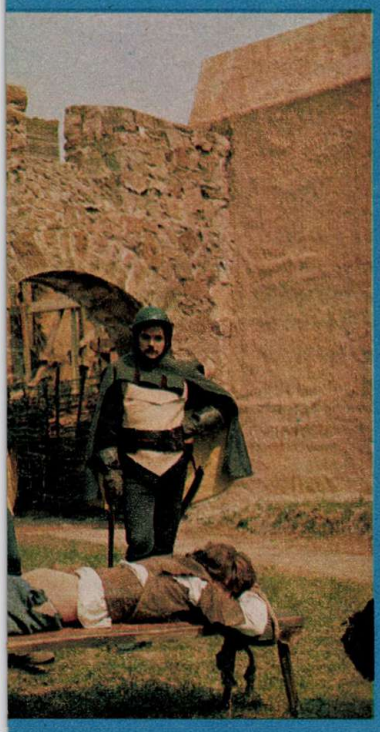

CSILLAGSZEMŰ

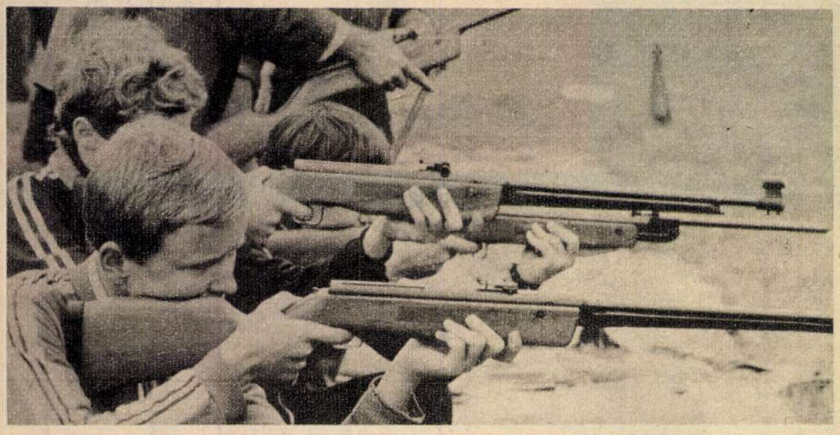

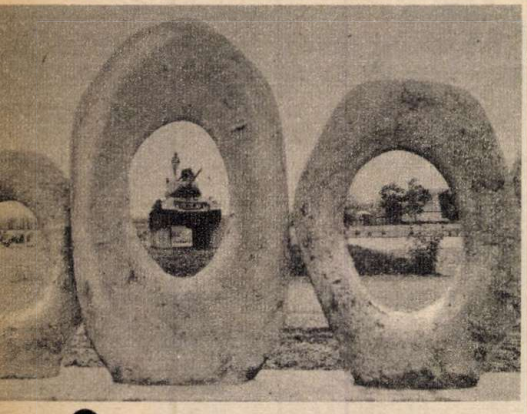

JÁRŐR-VERSENY

Négyszáz fiatal — úttörő és KISZ-es — izgatott zsivaja verte fel október elején Battonya csendjét. A KISZ Mezőkovácsházi Járási Bizottsága, a járási MHSZ, a sportfelügyelőség, a KISZ battonyai nagyközségi és gimnáziumi bizottsága jól sikerült honvédelmi járőrversenyt rendezett. Régi és szép hagyomány már a mezőkovácsházi járásban, hogy az úttörők és a KISZ-esek közösen vetélkednek, mérik össze tudásukat. Ezúttal a járőr versenyre a KISZ-eseken kívül húsz úttörő gárdista raj is benevezett.

Ezek a közös versenyek, akciók több szempontból is hasznosak. A KISZ-esek ilyenkor még nagyobb teljesítményekre sarkallják magukat, ahogy ők mondják nem akarnak szégyent vallani az úttörők előtt. Fegyelmezettségük is példamutató, és ez elsősorban az úttörőkre gyakorol nagy hatást, hiszen ők igyekeznek mindenben követni idősebb társaikat.

Így történt ez most is, Battonyán. Az úttörők kétezer méteres távon, nehéz terepen versenyeztek, lelkesedésük a „leggonosszabb" akadályokon is átsegítette őket, és nem jelentett gondot a szellemi totó pontos kitöltése sem.

BUD SPENCER

Sorrendben a „PIEDONE A ZSARU", a „KÜLÖNBEN DÜHBE JÖVÜNK" és a „ZSOLDOSKATONA" c filmjeit vetítették.

10-től 70 évesig — mindnyájan gyorsan megkedveltük, hiszen valamennyien annak szurkolunk, aki az igazságot képviseli és osztja, ha mégoly kemény eszközökkel is, mint BUD SPENCER.

Robin Hood, Tyll Uleinspiegel e késői utóda, izgalmas verekedések közepette is szinte kikacsint a nézőre, mondván: — Nem kell megijedni, én győzök!

Szimpatikus számunkra azért is, mert a figurák, melyeket alakít valóságosabbak, közelebb állnak hozzánk (autószerelő, rendőr), mint kortársa Lord Brett Sinclair vagy ahogy még ismertebb, az ANGYAL.

Egyszerűsége, magabiztos mozdulatai sugározzák emberségét. Legújabb filmje a „PIEDONE HONGKONGBAN".

hangfal

A PAJTÁS DISCO-KLUBJA

Eltelt egy hónap. A Disco klub ismét jelentkezik, hogy beszámoljon a legérdekesebb hazai és külföldi eseményekről. Újdonság, mint ahogy egy hónappal ezelőtt már jeleztem, mától a játékot kedvelők aktív résztvevői is lehetnek rovatunknak.

Hírek innen-onnan. Már aranylemez Zorán első önálló nagylemeze. A második nagylemez Presser Gábor és a testvér szövegíró, Dusán Sztevanovity bevonásával már készül. Változatlanul nagyon népszerű a Neoton-család második nagylemeze. Az együttes tagjai ismét bebizonyították, hogy minden zenei stílusban otthonosan mozognak. A lemezboltok ügyeletes kedvence ezen a héten a Fonográf együttes új nagylemeze. Az európai slágerlisták alakulását még mindig nagymértékben Elvis Presley halála után a listákra került lemezek száma határozza meg. A londoni albumlistán hétről hétre nyolc különböző Elvis-nagylemez címét olvashatjuk. Válogathatnak a kiadók, hiszen ötvennégy különböző nagylemezt készített Elvis. Megjelent a lemezpiacon egy Elvisről szóló emléklemez is. Bár a kritika nem fogadta kirobbanó örömmel az eddig még teljesen ismeretlen énekes Elvisről szóló dalát, de ez különösebben sem az előadót, Danny Minort, sem pedig a slágerlisták készítőit nem zavarja. A lemez érdekessége, hogy Danny Minor hangja megszólalásig hasonlít Elvis Presley hangjához. A londoni slágerlistán egyébként az egyik legnépszerűbb lemez a francia Jean Nichel Jarre nevéhez fűződik. Az album címe: Oxigén. A lemezlistákra felkerült egy hazánkban is járt népszerű muzsikus, a Spencer Davis Group egykori tagjának, Steve Winwood új lemeze.

A lengyel SBB együttes tagjai egy nyugatnémet és egy osztrák turné között érkeztek tíz napra Magyarországra. Az ország különböző városainak sportcsarnokaiban és a Budai Ifjúsági Parkban léptek fel, ahol csaknem hatezer ember dacolt a kissé már téliesre fordult időjárással és hallgatta a kitűnő zenét. Az együttes vezetője Josef Skrzek válaszol most néhány kérdésre.

— Hat évvel ezelőtt, 1971-ben alakult SBB. Azóta ebben a felállásban játszik.

— Kik és milyen hangszereken játszanak a SBB-ben?

— A dobokon Jurek Piotrowski. Az együttes gitárosa egy görög származású fiú, Antymos Apostolis. Én magam billentyűs hangszereken, szájharmonikán és basszusgitáron játszom, és énekelek.

— Hány lemezetek jelent meg?

— A napokban adták ki a negyedik nagylemezünket Lengyelországban és ezzel egyidőben második lemezünket Csehszlovákiában. Most készítettük el első nyugatnémet nagylemezünket is.

— Hogy éreztétek magatokat a koncerteken?

— A koncertek hangulata változó volt, de ez így van a világon mindenhol. Legjobban Szegeden és a Budai Ifjúsági Parkban éreztük magunkat.

— Vannak kedvencek?

— Ó, hogyne. Például Mahavishnu, Chick Corea vagy Emerson. Mi nagyon örülünk, hogy a világon egyre többen szeretik az igényesebb, keményebb rockzenét.

És most jöjjön a játék:

Népszerű együtteseink egy-egy tagjának nevét olvashatjátok a következő sorokban. Ha megfejtitek, hogy ezek a muzsikusok melyik együttesben játszanak, akkor tulajdonképpen már majdnem teljesen megoldottátok a feladatot. Az együttesek nevének kezdőbetűit egybeolvassátok, egy hazánkban is népszerű külföldi együttes nevét kapjátok. Beküldendő: ennek az együttesnek a neve. A helyes megfejtést beküldők között kisorsoljuk ennek az együttesnek egy Magyarországon megjelent hanglemezét. Következzen tehát a névsor:

1. **Oroszlán György**
2. **Kóbor János**
3. **Pásztor László**
4. **Solymos Antal**
5. **Ide csak egy „Y" betűt kell írnotok**
6. **Rusznák Iván.**

A pop-rovat búcsúzik, várjuk leveleiteket, találkozunk egy hónap múlva.

B. Tóth László

A lengyel SBB együttes Magyarországon is nagy sikerrel szerepelt

FIATALOK FIGYELEM!

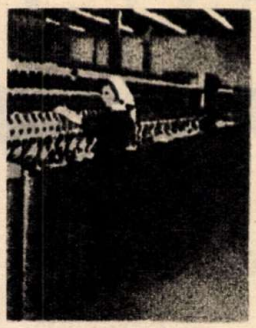

Általános iskolai végzettséggel felveszünk fiatalokat az 1978—79-es tanévre fonó szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig. A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,—Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, havi 90,— Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyvet és munkaruhát adunk. Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410,— Ft-tól 610,— Ft-ig terjedhet, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk. Szakmunkásvizsga után a kereset havi 2500,— Ft-tól 3500,— Ft-ig terjedhet.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 1/4 4-ig személyesen. Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR, személyzeti és oktatási osztály, 1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

A TANULÓ-BALESET-BIZTOSÍTÁS

egész évben érvényes

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja SZAKMUNKÁSTANULÓNAK AZ 1978/79-ES TANÉVRE:

villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ácsállványozó, központifűtés-szerelő, kőműves, épületasztalos, üvegező, vasbetonkészítő, tetőfedő-szigetelő, műkőkészítő, bádogos, épületgép-szerelő, szobafestő-mázoló, tapétázó, víz- és gázvezeték-szerelő szakmákban.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről, teljes ellátásról gondoskodunk.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási osztályán.

CÍM: 1751 Budapest XXI., Kiss János altb. u. 19–21.

Megközelíthető:
a Boráros tértől gyorsvasúttal a második megálló.

OROSZOSAN

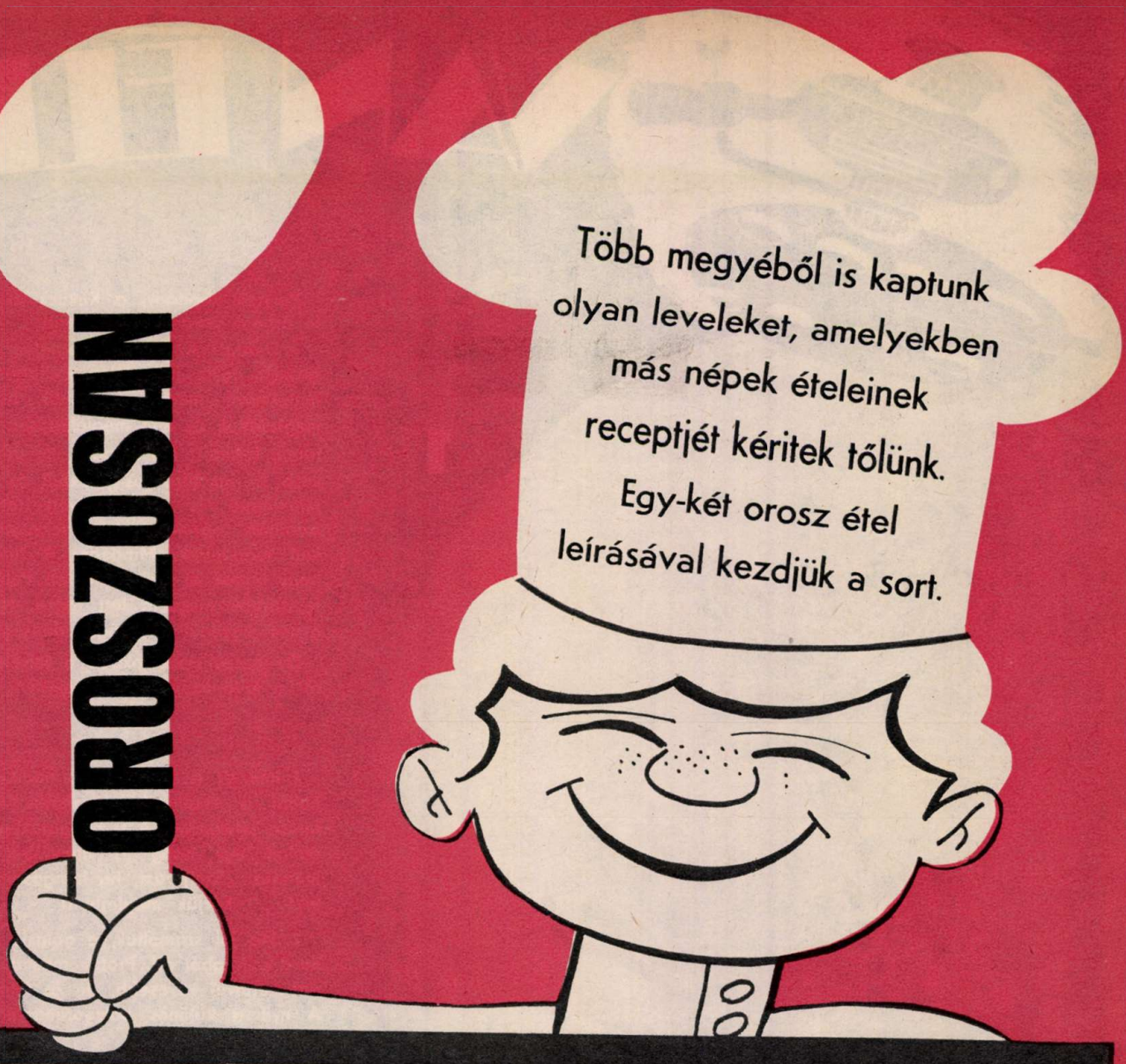

BORSCS LEVES 10 személyre. 1 kg marhahúst vékony csíkokra vágunk, miközben egy lábosban már pároljuk a 10 dkg apróra vágott vöröshagymát. A hagymára tesszük rá a húst, adunk hozzá kevés paradicsompürét és apróra szeletelt 30 dkg sárgarépát meg 30 dkg fehérrépát. Sót, borsot is teszünk bele. Addig pároljuk (mindig hozzáadva egy kis vizet), amíg majdnem megpuhul. Ekkor kell beletenni 30 dkg vékonyra szeletelt káposztát és céklát. Felöntjük vízzel és puhára főzzük. Amikor kész, tejfelt öntünk rá és finomra aprított kaporral hintjük meg.

GRÚZ SASLIK. Másfél kg sertéshúst vegyetek és vágjátok olyan kockákra, hogy hurkapálcára fűzhessétek. Annyi felé oszszátok a kockákat, ahányan vagytok. (Tíz főnél több embernek kevés!) A pálca két végére negyed virslit fűzzetek. (10 főre 70 dkg szükséges.) Tetszés szerint sóval, borssal szórjátok be a húst és hagyjátok állni legalább félórát. Süthetitek zsírban vagy parázs fölött a szabadban. Káposztasalátát készítsetek hozzá.

KÁPOSZTASALÁTA. 2 kg káposztát vágjatok vékony csíkokra és adjatok hozzá 15 dkg szeletelt vöröshagymát és sós, forró vízzel öntsétek le. Amikor kihűlt, csavarjátok ki és ízesítsétek fél dl ecettel, 3 g sóval, 4 g cukorral, 5 g köménnyel, 5 g olajjal.

TÁRKÁNYOS BIRKARAGU, CENTRALNAJA MÓDRA. 10 főre 1,40 kg birkahúst vásároljatok. Vágjátok kockákra és forrázzátok le, majd tiszta vízben mossátok meg. Ezután tegyétek fel főni annyi vízben, hogy éppen ellepje. Sót, borsot és tárkányt tegyetek hozzá ízesítőnek. (Tárkányt a Herbária szaküzletben vásárolhattok.) Adjatok hozzá 15 dkg vágott vöröshagymát, 20 dkg vegyes zöldséget, 15 dkg gombát. Amikor megfőtt, világos rántást készítünk, azzal sűrítjük. Tejszínt és egy citrom levét teszszük hozzá. Kenyérrel vagy rizskörettel tálaljuk.

OROSZ PUDING. 35 dkg diót, 1 kg reszelt almát, 15 dkg porcukorral megfőzünk, majd amikor kihűlt, 6 tojás sárgájával habosra keverjük. A tojások fehérjét felverjük habnak és összekeverjük a masszával. Tíz kis csészébe rakjuk a krémet, a csészéket pedig nagy lábasba, hideg vízbe tesszük. (A poharak félig álljanak a vízben!) Befedjük és a vizet 10 percig forraljuk, hogy a csészében a puding gőzben főtt legyen.

Soltész László

VAN ÉLET

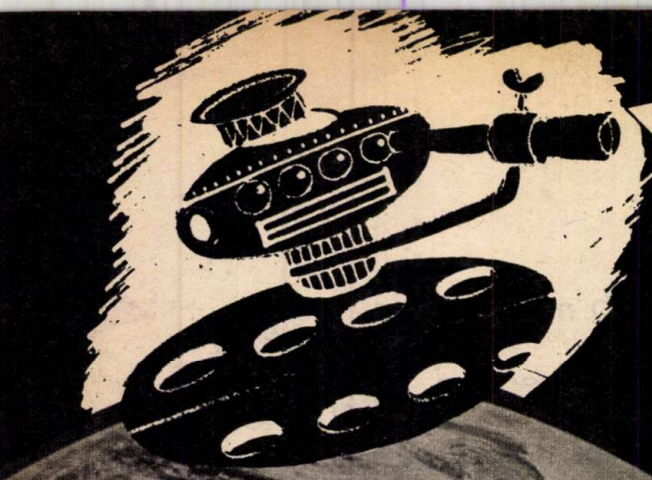

1

2

Parszek kapitány, a Kukucs II. felderítő űrhajó parancsnoka jelenti:

– Diadal! Az egyik jellegtelen spirálisgalaxis egyik jellegtelen csillagának jelentéktelen méretű harmadik bolygóján megtaláltuk az élet meglehetősen magasrendű formáit! Dr. Negativ, az űrhajó orvosa szerint bizonyos jelekből az értelem jelenlétére is lehet következtetni, ezt azonban egyelőre erős fenntartásokkal kell fogadnunk. Mindegy! A fontos az, hogy annak az elviselhetetlen Pulzár professzornak mégsem lett igaza. Nem vagyunk egyedül a világmindenségben!

De beszéljenek inkább a felvételek erről a különös, olykor érthetetlen világról.

*

1 Íme az a bizonyos harmadik bolygó. Ebből a távolságból észleltük az első furcsa jelenséget. A fejhallgatókban megszólalt egy hang és nagyjából ezeket mondta: „Szólj rám, ha hangosan énekelek!..." Kérjük megfejteni!

2. Ha jól számoltuk, a galaxis százmilliárd csillagból áll. Proton másodtiszt szerint kettővel kevesebb, de őt felpofoztuk. A nyíl a különös bolygórendszer helyét jelöli.

3. Az élet egyik meglepő formája. Eldöntendő, hogy egy avagy két lényről van-e szó?

4. Három órát szenteltünk ennek a négy lénynek, de egyikük sem mozdult. Ekkor vita kerekedett, és kissé megrugdostuk egymást, mert nem tudtuk eldönteni, hogy a fekvő faragta az állókat, vagy az állók a fekvőt.

5. Különös felszíni alakzatok. Hosszas tanulmányozás után arra a következtetésre jutottunk, hogy ezeket a szél és a víz nem alakíthatta ilyen szabályosra.

6. Ezt a pasast kérjük sürgősen azonosítani! Az a gyanúnk, hogy ő is egy másik bolygó lakója, ha egyszer nem bírja elviselni az itteni levegő összetételét.

7. Találkoztunk ilyen behízelgően kedves teremtményekkel is. Ebben a zord, idegen világban – valóságos csoda!

8. Bennszülöttek kíméletlen harca egy tojásdad bőrdarabért, amelynek minden bizonnyal mágikus erőt tulajdonítanak. De az is lehet, hogy élelmiszer.

Cser Gábor

A FÖLDÖN!

3

4

5

6

7

8

NOVEMBERI MŰSOR KOSÁR

RÁDIÓ

Irodalombarátok, figyelem! Újra jelentkezik a Hivogató! Horgas Béla költő válogatásában ezúttal Ady Endre, Illyés Gyula, Szabó Lőrinc verseit, Móricz Zsigmond meséjét, és Janikovszky Éva monológját hallhatjátok. (November 3. K. 15.28.)

A Százszorszép Színház Gajdar: Timur és csapata című könyvéből készült rádiójátékot mutatja be. A polgárháború idején játszódó történet a vöröskatonák családjait segítő gyerekekről szól. Olyan gyerekekről, akik félelemben, életveszélyben nőnek fel, mégis megértik és megérzik: mindenkinek kötelessége, hogy tiltakozzon, tegyen valamit a háború ellen. A barátság és az egymásrautaltság hősökké teszi őket, pedig minden álmuk, hogy „csak" gyerekek lehessenek. (November 6. K. 10.03.)

Zenés képeskönyvünket Végh György állította össze. A zene kifejező erejével ismerkedhetnek meg azok, akik meghallgatják Bach: Parasztkantátáját, Beethoven: Az elveszett garas, Mozart: Falusi muzsikusok és Richard Strauss: Burleszk című művét. (November 17. P. 13.30.)

Messziről — messzire című művelődéstörténeti sorozatunkban hangzik el a Mit örököltünk Rómától? című adás. A beszélgetősjátékos műsorból megtudhatjátok azt is, hogy milyen közvetítő szerepe van a római kultúrának, hogyan él művészete a mi korunkban, s hallhattok a latin nyelvről, a római jogról, a szobrászatról, festészetről és építészetről is. (November 23. K. 15.10.)

A Napraforgó természettudományos melléklete a növényekről és a hormonokról szól. (November 26. P. 15.33.)

ÚJ KÖNYV

Az így élt... sorozatban a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, névadójának életrajzát jelenteti meg novemberben. Földes Anna vállalkozott a szép feladatra, hogy összegyűjtse az életrajzi adatokat s megírja a könyvet.

Jó könyvet írt, új fényt kapott benne a mórai világ. Az írónő kiemeli — mert őrzi — azokat a kifejezéseket, amelyeket Móra Ferenc használt. A könyvből idézünk egy részletet:

„Mire Móra Ferenc 1885 őszén a városi elemi első osztályába, Bajáki János tanító úr elé került, már folyékonyan írt s olvasott. Betéve tudta az ábécéskönyvet, és már nem is elégedett meg a tartalmával. Csakhogy a könyv ritka kincs volt az egyszerű emberek otthonában. Móráéknál a tükör mögött legfeljebb az adókönyvecske lapult, a többi betű elérhetetlen magasban trónolt, valahol a mestergerendán. Ferkó tehát óvatosan feltette a kis széket a nagy székre, és úgy ágaskodott fel a családi könyvespolchoz, ha betűre vágyott. Felnőtt emlékei szerint, nemcsak a bibliát őrizte itt a szűcsmester, de Dugonics András kétkötetes regényét, és az 1879-ből való Ludérc-naptárt is. Ez az utóbbi nemcsak kalendárium, de családi krónika is lehetet. Mert rögtön a Százesztendős jövendőmondó után, ott szerepelt a gyöngybetűs bejegyzés: »Júii 14-én vettem két malacot, júli 19-én Ferenc fiam született.«

Móra Márton egyébként Félegyházán könyvszerető ember hírében állott. Évente kétszer is megvette a kalendáriumot, és vásárok idején néha-néha egy-egy „istóriára" sem sajnálta a pénzt. De olyan könnyelműséget azért nemigen követett el, mint a felesége, aki titokban egy kakas áráért megvásárolta a fiának az Ezeregyéjszakát.

Ilyen csoda azonban csak egyetlen egyszer történt Ferkó életében."

Biztosak vagyunk benne, hogy a könyv élményt nyújt számotokra.

GYERÜNK MOZIBA!

Andersen, a nagy dán mesemondó még nem is gondolhatott arra, hogy kedvenc hőseit egyszer japán rajzfilmen ismerheti meg a világ. A **KIS HABLEÁNYT** — melyet ugyanezzel a címmel, Rab Zsuzsa fordításában is elolvashattok — tokiói filmesek elevenítik meg. Segítségükkel láthatjátok azt a furcsa történetet, mely a sellőkirály legkisebb lányáról, Mariáról, legjobb barátjáról, a delfinről, és az ifjú hercegről szól. A mesét — amely mint minden mese igaz is! — a becsületről, a szeretetről és az önfeláldozásról mondja el ma is megszívlelendő gondolatait.

(Bemutató: november 10-én)

Újra hajóra szállt, és hosszú, kalandos útján megérkezett hozzánk Jules Verne csodálatos hőse, a **TIZENÖT ÉVES KAPITÁNY.** Akik olvasták a könyvet, bizonyára szívesen nézik meg a filmet is, s akik csak a filmen ismerkednek Dick Sand kalandjaival, azoknak is felejthetetlen élményt ad a történet.

(Bemutató: november 17-én)

VÁSÁRI KOMÉDIÁK

Öltögesd össze a mulatságos bábokat, tanuld meg a szöveget, és otthon, iskolában, a hosszú, hűvös délutánokon szórakoztasd a többieket. Varázsold elébük a nyüzsgő piac hangulatát, a jókat és a gonoszokat, nyerj csatákat, győzz a rosszindulat, a hamisság felett.

Hogy mindezt megtehesd — a bábszínház művészei is segítenek neked. A Vásári komédiák előadásán — melyet Szőnyi Kató rendezett — Európa piacaival ismerkedhetsz meg. Zajos terekkel, ahol sok-sok esztendőn át szórakoztatták a kicsiket és nagyokat a vándorbábjátékosok mutatványai. Bátor és nagyszájú figurák kalandjain derült a nagyérdemű közönség, s közben igazságtevésre, furfangos helytállásra buzdította a paravánon ügyeskedőket.

A piactereken sok nemzet találkozott, s az évszázadok alatt minden népnek megszületett a maga nevezetes, korról korra, darabról darabra, családtól családhoz vándorló bábhőse. A Népköztársaság úti színpadon most a magyar Vitéz László, a francia Guignol, az angol Punch, az orosz Petruska és a német Kasperl ad találkozót egymásnak, és neked, aki ha ügyes vagy, és netán bábszakkörbe is jársz — bármikor ismét életre keltheted a bátor, tettre kész figurákat.

A képernyőn

Kezdjük a sporttal! Méghozzá azzal, melynek megismeréséhez vasárnaponként bizony iskolába kell menned! A televízióban november 6-án vetitik a hétrészes Ping-pong suli sorozat első filmjét. A sportág megszerettetéséhez, elsajátításához olyan versenyzők nyújtanak segítséget neked – s tartják a rendhagyó órákat – akik sok nemzetközi versenyen szereztek dicsőséget a magyar asztaliteniszezőknek.

Párizs, Lenin út 1. A hely és az utcanév a történelmet idézi. A változást hozó napokat, az érdelődő, forrongó gondolatokat. A kétrészes film – melyet november 6-án, és 7-én láthatsz – Lenin párizsi életével, munkásságával, napjaival ismertet meg.

Következzen egy utazás... Mégpedig egy mosolyért. Az új csehszlovák filmsorozat, melyet ugyancsak vasárnap délelőttönként láthatsz kellemes szórakozást igér.

Novemberben régi ismerőseiddel is találkozhatsz! Újra jelentkezik a Cimbora, sorrendben 15. adása.

Akik pályaválasztás előtt állnak, továbbra is kisérjék figyelemmel a Melyiket az ötezerből? cimű sorozatot. Szerdán és szombaton a hetedikeseknek, nyolcadikosoknak segit ez a harminc szakmát bemutató pályaválasztási tanácsadó.

Novemberben megismtélik a népszerű NSZK rajzfilmsorozatot, a Wickie-t.

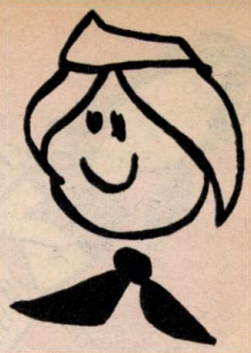

ÚTTÖRŐ-PROGRAMOK

A november hónap legkiemelkedőbb úttörőeseménye a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának méltó megünneplése. Egy hét még előttetek van, az előkészítő munka dandárjához érkeztetek el. Utolsó simításokat végzitek a tablókon, albumokon, kiállításon. Sor kerül a „Ki tud többet a Szovjetunióról?" vetélkedő döntőjére. És természetesen az ünnepi összejövetelekre.

November 7-ig kell jelentkezni a Kék nyakkendőért és a Vörös Nyakkendőért próbára. Emellett az úttörők és kisdobosok már javában teljesitik a névadó próba követelményeit.

Már a kulturális szemle is kezdetét veszi. E hónapban rajtolnak az őrsi és a raj „Ki mit tud?"-ok. (Erre is alaposan készüljön fel mindenki!)

A nagy forradalmár költő, Ady Endre születésének 100. évfordulóját november 22-én ünnepeljük. A nevét viselő úttörőcsapatokon kívül bizonyára mindenütt hangulatos és érdekes összejöveteleken, irodalmi délutánokon emlékeztek meg róla. (Nyolcadikosok, olvassatok el a kisebbeknek egy-két forradalmi verset.)

Úttörő gárdisták! Számotokra kezdetét veszi az a honvédelmi vetélkedősorozat, amely 1978 február végéig tart.

E hó közepéig tartanak a téli úttörő-olimpia asztalitenisszezőinek („B" kategória) háziversenyei.

És végül: a novemberi számadással, vagyis az elvégzett munka közösségi értékelésével zárul az első negyedévi úttörőtevékenység.

TÖPRENGŐ

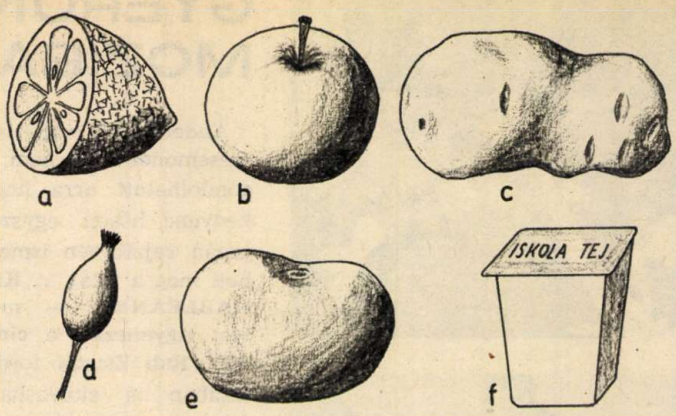

VITAMIN. C-vitamin tartalmuk alapján rakd emelkedő sorrendbe a rajzon látható citromot, almát, burgonyát, csipkebogyót, paradicsomot és iskolatejet.

KÉT KÉRDÉS A BANÁNRÓL. Melyik a világ legnagyobb banántermelő állama? Hol van a banán őshazája?

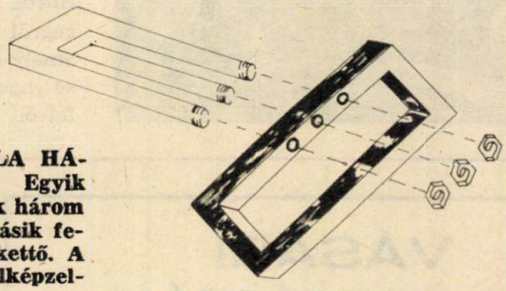

KÉTÁGÚ VILLA HÁROM ÁGGAL? Egyik vége felől nézzük három ága van. Ha a másik felől, akkor csak kettő. A másik ábra is elképzelhetetlen?

ODA-VISSZA. Bizonyára sokan ismertek olyan mondást, amely visszafelé olvasva is ugyanazt jelenti. Ilyen például: Géza kék az ég. Ha az itt látható betűlabirintus egyik oldalán kezdődő helyes úton elindultok és végigmentek, hasonló mondást olvashattok ki.

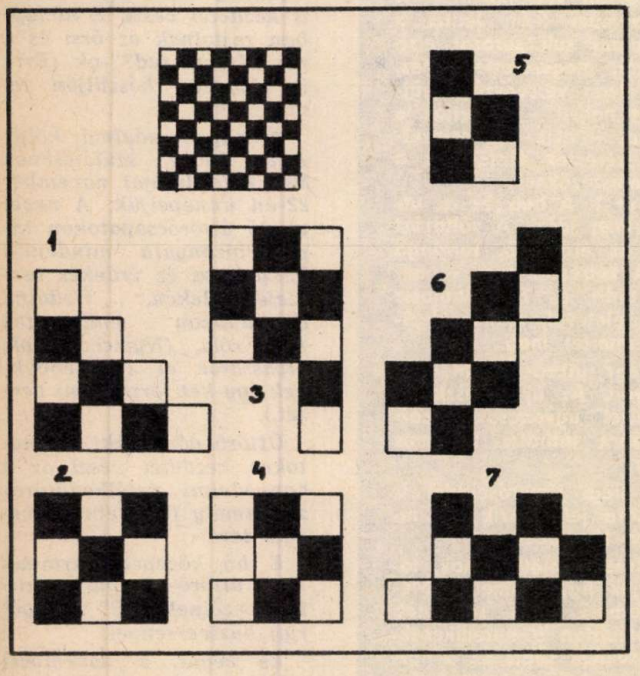

SAKKTÁBLA. Próbálj meg összerakni egy sakktáblát a hét töredékből. Vajon elég lesz ennyi, vagy még ki is marad?

F	A	S	O	A	S	O	F	A	F	I		
A	F	O	R	S	A	R	A	S	A	A		
F	A	S	I	O	R	I	R	O	S	P		
A	R	I	P	A	I	P	P	I	R	I		
S	O	R	O	P	R	A	P	P	O	P		
A	S	P	A	P	O	S	A	A	S	A		
F	A	I	P	A	P	P	F	P	I	P		
R	O	R	I	P	A	A	P	A	R	A		
I	S	O	A	P	P	P	I	R	O	I		
P	A	S	P	I	P	A	R	O	S	P		
A	F	A	O	R	A	P	I	R	A	F		
A	F	A	S	A	P	A	P	I	S	O		

SZÁJ

1937. október 28-án Stockholmból távirat érkezett Magyarországra. A címzett egy 44 éves magyar professzor volt. Értesítették, hogy kitüntetésben részesítik:

VÍZSZINTES: 1. **Itt dolgozott az a tudós, akiről a keresztrejtvényben megemlékezünk.** 6. Sír. 7. Hangtalan láz! 8. Enyém (angolul). 9. IVO betűi keverve. 11. EK! 13. Élezett. 15. Sporteszköz. 17. Biztonsági Tanács. 18. Személyes névmás. 19. Könyvet alkot. 21. Törvényes gondozó. 23. Az egyik szülő. 25. Nem föl. 27. Hölgy. 28. Híres mesefilm. 29. Ilyen hal is van. 31. Erna betűi keverve. 33. Késsel sebet ejt. 35. Nem én. 37. Hol (oroszul). 38. ALA. 40. Idősebb röv. 41. Nyugati katonai tömb. 43. Férfinév. 44. Ebben az évben. 45. Mázol.

FÜGGŐLEGES: 1. **A legmagasabb tudományos kitüntetés, amit egy tudós elérhet.** 2. Folyó idegen nyelven. 3. Kutyaház. 4. **A „C" vitamint és a furminsav katalízisét fedezte fel.** 5. Ez. 10. Monte Cristo várbörtöne. 12. És (latinul). 14. Kutya. 16. Papírra vet. 18. Morze-hang. 20. O. A. 22. Y. A. 24. Ismeretlen. 26. Lásd a 14. sz. függ. 28. Végnélküli Jónás! 30. Ifjúsági Magazin. 32. Dicsőség (latinul). 34. E. G. 36. Árusítják. 39. Vissza: görög betű. 40. Ez évi. 42. Egy (angolul). 43. EKD.

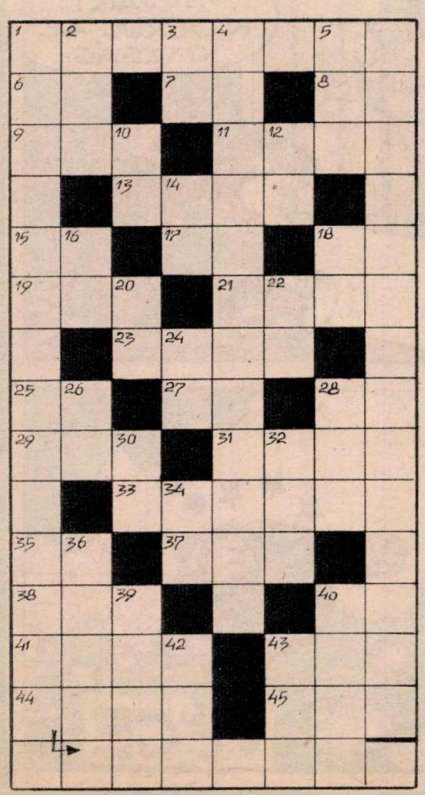

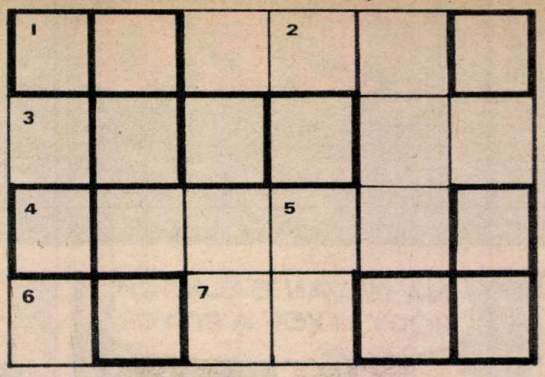

Ha a rejtvényhálót az alábbi meghatározások alapján töltjük ki, akkor a megvastagított kockákban — vízszintes irányban — egy mártírhalált halt újságíró nevét olvashatjuk.

Az újságíró a NÉPSZAVA szerkesztője volt és a Tanácsköztársaság leverése után a fehérterror gyilkolta meg.

1. Nem kevés. 2. Tamás idegen nyelven. 3. A módhatározó kérdése. 4. Apósa — népiesen. 5. A biztatás egyik formája (1 kockába kettős betű). 6. A skála első hangja. 7. Szín.

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: november 5.

A rejtvényeket Fekete László, Kesztyűs Ferenc, Forrai G. János, Heves Ferenc, Ipacs László, Porkoláb Csaba, Cser Gábor és Szitás György készítették.

A 27. SZ. REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSEI: ÁLLATI FURCSASÁGOK: strucc, labirinthal, kacsacsőrű emlős, bölömbika (madár), méhfarkas (kaparászó darázs), tengeri macska (hal), tengeri makk (apró rák), tengeri liliom (tüskésbőrűek családja), tengeri nyúl (fedettkopoltyús csiga), tengeri narancs (szivacsállat). KERESZTREJTVÉNY: Költöző madarak. HAT MADÁR: a) gólya, b) kanalasgém, c) búbosbanka, d) fülemile, e) erdei pinty, f) sárgarigó. a—5, b—1, c—3, d—6, e—2, g—4. UTCAI LÁMPÁK: „C" és „D". RAKD ÖSSZE: Renault 5 TL. HÁROM SZÓ: Mormota. KÉPREJTVÉNYEK: Orangután, rabiga. HÁROM KIRÁLY: Mátyás — holló — címer. MELYIK MARAD MEG?: A 8-ás.

RÍMES REJTVÉNY

Foga van, de nem harap
Nedvesítve megmarad
Nem utazik vonaton
Mint a többi névrokon
Ládikóba nem bújik
Postakocsin nem viszik
Iskoládban megveszed
Kartonlapra felteszed
Nemcsak szép — hanem hasznos!
Mire gondolhattam én — most?

LEÓ
A LOPAKODÓ LEOPÁRD

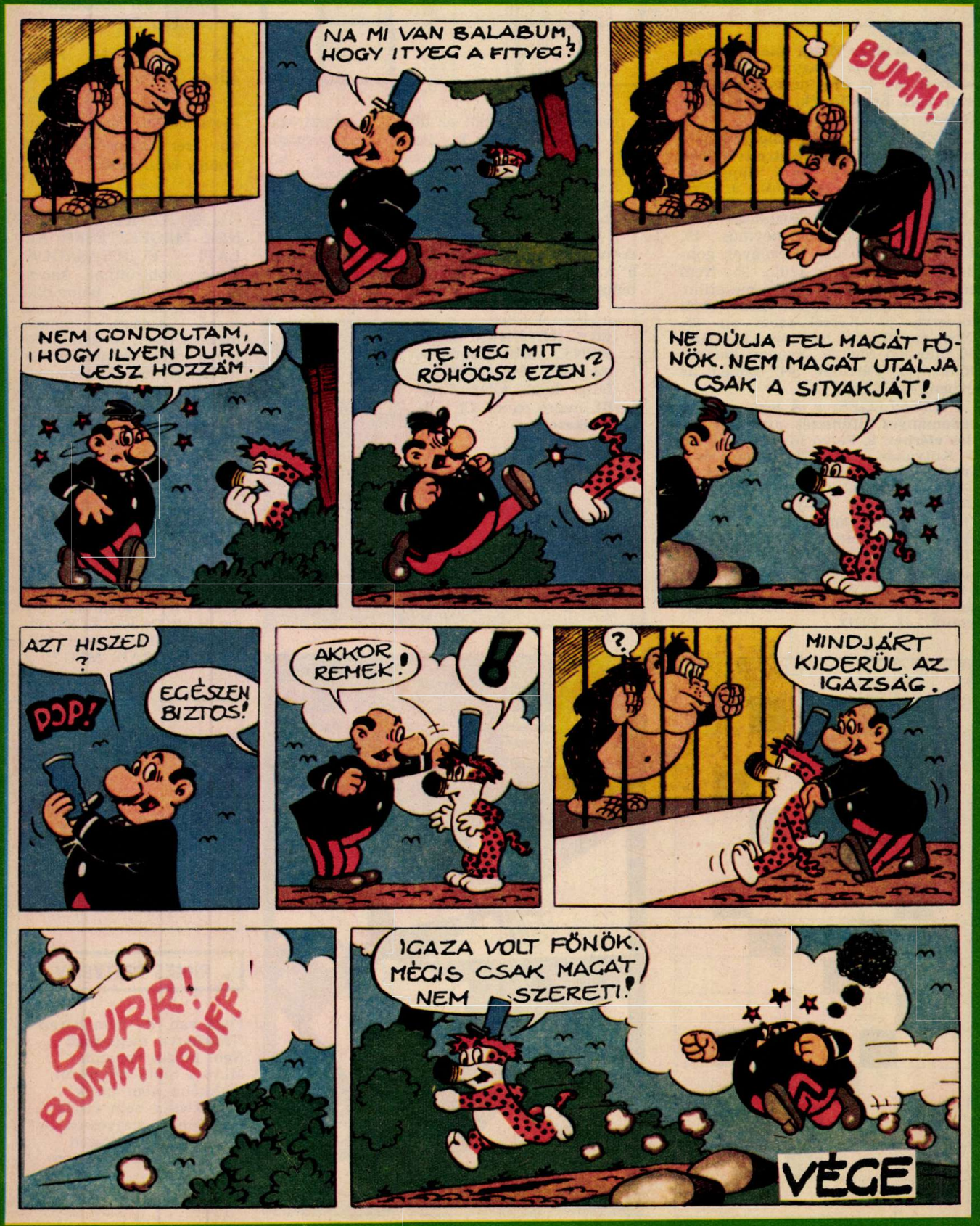

ez is... az is...

A 24. SZ. REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Boldvavölgyi Péter, Hollósi Tímea, Leéb Katalin, Nagy Andrea, BUDAPEST; Radócz Zoltán, Vágó Jutka, SZOLNOK; Bánfi Mária, TISZAFÖLDVÁR; Dandé Zsuzsanna, OROSHÁZA; Gulyás Ildikó, LENINVÁROS; Hanák Mária, ŐSKÜ; Kórik Júlia, TISZAVASVÁRI; Kósa József, ZALAEGERSZEG; Kovács Mária, NÓGRÁD; Kun Erzsébet, MEZŐTÚR; Lazányi András, PÜSPÖKLADÁNY; Marton Márta, GYÖNGYÖSFALU; Peszlen Szilvia, LÖVŐ; Pfandler Pál, SOPRON; Princz Márta, DUNAFÖLDVÁR; Varga Andrea, KAPOSVÁR.

Mit üzen a Pajtás?

LIGETI ÁGNES, MÁTÉSZALKA: Már más csapatoktól is kaptunk hírt a tiétekhez hasonló vállalásról. Az ötlet nagyon jó és kívánjuk, hogy november 7-re egy fáklya se hiányozzon a Szovjetunió térképéről.

HORVÁTH JUDIT, SZALAPA: Az újságárusoknál vásárolhatod meg az ismert táncdalok szövegeiről készült „Slágerfüzeteket", és a Metronóm dalairól készült Metronóm '77 című kiadványt.

PÉTER ILDIKÓ ÉS TÁRSAI, BÉKÉSCSABA: Törődésetek a kisebbekkel és az idős emberekkel, dicséretet érdemel, de az úttörő legfontosabb kötelessége a tanulás. A vállalások felhalmozását nem szabad túlzásba vinni.

BOGNÁR IRÉN, VAJSZLÓ: Végezd továbbra is munkádat olyan szorgalommal, mint eddig. De vállalásaid és megbízatásaid teljesítése közben igyekezz megnyerni társaid bizalmát. Elégedett vagy saját munkáddal?

PALLA ILONA, BUDAPEST: Az őrs költségeit ne a tagok zsebéből fedezzétek. Csatlakozzatok az értékteremtő akcióhoz. Gyűjtsetek vasat, papírt, rongyot, és a hasznos anyagokért kapott pénzzel gazdálkodjatok.

SZOMOR ERIKA, SZIGETÚJFALU: Írd meg, mi a titka őrsötök jó tanulmányi eredményének. A kitartás, akaraterő, figyelemösszpontosítása? Talán mindhárom együtt?

BELLAI EDIT, BARCS: „Paradicsomokkal" pöttyözött leveled nagyon tetszett. Ilyen jó tartalommal, de kicsit bővebben számolj be a forradalmi évforduló megünnepléséről és következő terveitekről is.

SZIKORA VALÉRIA, BÁBONYMEGYER: Ha régiségkiállításotok még nyitva van, küldj meghívót. Mi is szeretnénk látni és írni róla.

BESSENYEI IBOLYA, BUDAPEST: Keresd fel iskolátok pályaválasztási felelős pedagógusát, ő bővebb felvilágosítást tud adni arról, hogy milyen tanulmányi eredményre van szükség a felvételhez. Ha majd felvesznek, tanulj nagyon szorgalmasan. Az egyetemi felvételiről pedig még ráérsz gondolkodni.

KOVÁCS MARIANN, SZEGED: Az Együtt — egymásért mozgalom keretében keressétek a módját tanyai kollégista társaitok segítésének. Igyekezzetek megismerni őket és bevonni minden munkába. Ne hagyjátok, hogy kívülállóknak érezzék magukat!

MÉSZÁROS EDIT, MAKÓ-IGÁS: Társadalmi munka-vállalásaitok túlteljesítéséért dicséretet érdemeltek. Neked, Editke, azt tanácsoljuk: törődj többet a helyesírással, mert bizony leveledben több hibát találtunk.

KÖSZÖNET

A gödi I. sz. Általános Iskola nyolcadikos vándortáborozói nevében szeretnék köszönetet mondani Jásd község lakóinak. Vándorlásunk során elfogyott az élelmünk. Jásdra érve az élelmiszerüzletet már zárva találtuk. Ekkor a község lakói elláttak bennünket ennivalóval és nem fogadtak el érte pénzt.

Molnár Ildikó, Göd-Felső

„LEVELEZNÉNK"

NYOLCADIKOSOK BARÁTSÁGÁT KERESSÜK: Dani Júlia, 4220 Hajdúböszörmény, II. Rákóczi F. u. 9.; Sallai Ferenc, Bács Tamás, 2750 Nagykőrös, Tabán u. 13/a és Báthory u. 1/d.; Fodor Éva, 1061 Budapest, Jókai tér 8.; Józsa Anna, 2745 Pettend, Fehérvári u. 18.; Karacs Rozália, 2475 Kápolnásnyék, Bem J. u. 32.; Tóth Ildikó, 3700 Kazincbarcika, Mező I. krt. 36.; Bartos Mária, 2142 Nagytarcsa, Rákóczi u. 28.; Pető Judit, 3526 Miskolc, Tetemvár-alsósor 37.; Berczi László, 5536 Kőrösújfalu, Kossuth L. u. 50.; Józsa Erika, 4032 Debrecen, Komlóssy u. 20/b; Barta Erika, 3647 Csokvaomány, Köztársaság u. 3.; Drapalik Ágnes, 5300 Karcag, Beloiannisz. 36.; Rabb Katalin, 4644 Mándok, József A. u. 2.; Opauszky Ildikó, 5081 Szajol, Rózsák tere 1.

DÍCSÉRET

Galbicsek Margitot és társait köszöntjük. Az elmúlt hetekben a békéscsabai hűtőházban dolgoztak. Jó munkájukért valamennyiük nevét beírták a csapat dicsőségkönyvébe. Fizetésüket felajánlották az iskola könyvtárának gazdagítására, és tornaszerek vásárlására. Nevüket szerkesztőségünk Aranykönyve is őrzi.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733, 321-541, 321-989.

Postafiók: 1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.2891 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

KEMÉNYFA VESSZŐK SZITOTTÁK FEL A TŰZEKET, AZ ASSZONYOK KEZÉBEN ÉGETT A MUNKA, A GYEREKEK IZGATOTTAN NYÜZSÖGTEK, MINT SZUNYOGRAJOK.

A TÁBORBAN A HARCOSOK JÁTÉKOS PÁRVIADALOKBA KEZDTEK...

... ÉS A SZEM PONTOSSÁGÁT IS PRÓBÁRA TETTÉK

ZZZZ

ZZZZ

1640

PANG !!!

DZUMM !!!

RENDSZERESEN VÉGIGJÁRJUK A CSAPDÁKAT ÉS KISZEDEM A ZSÁKMÁNYT

FEKETE FARKAST ÉS SHORTYT A CHIPPEWAK MEGHÍVTÁK A NAGY WIGWAMBA, AHOL A FŐNÖK ÉS A VARÁZSLÓ ELMESÉLTÉK A MEDVE PUSZTULÁSÁT.

HÁT IGEN, TE AZÉRT ÖLHETTED MEG A BŰVÖS MEDVÉT, MERT VARÁZSIJJAD VAN. EZ BIZTOS.

Fekete Farkas a medve lakomáján 2.

DE AMÍG A MEDVE SZÍVÉT MEG NEM ESSZÜK, ADDIG ÚJABB BAJT HOZHAT RÁNK!

FEKETE FARKAS ÉS SHORTY NEM MONDTAK ELLEN NAKUTIJNAK. ISMERTÉK A TÖRVÉNYT: „A VENDÉGLÁTÓ SÁTRÁBAN ELÉG HA FIGYELMESEN HALLGATSZ."

A SÁTRAK LÁBAINÁL A RÓKAFARK-FOLYÓ GYORS ÉS SZÉLES VÁGTAT A SZIKLÁK KÖZÖTT AKÁR A NEGVADULT MUSZTÁNG...

ITT JÖN FÜRGE GELLE ÉS FIA KAWAHÓ. NEVÉHEZ HÍVEN GYORSAN ÉS ÜGYESEN ÚSZIK AKÁR A HAL

VALÓBAN! ÉN VAGYOK A LEGJOBB ÚSZÓ NÉPEMBEN. MÉG SENKI SE GYŐZÖTT LE!

WAHO! IGY IGAZ!

FENT A TÁBOR VÉGÉN AZ ASSZONYOK KÖZBEN NYÁRSRA TŰZTÉK A NEGYEDIK MEDVESONKÁT...

77 | 30
XXXII. ÉVF. • 1977. NOVEMBER 3. • ÁRA: 2.– Ft.

PAJTÁS

FOTÓ: GÁMÁN GÁBOR

FIGYELEM, RIADÓKÉSZ!

FELHÍVÁS VALAMENNYI ÚTTÖRŐCSAPATNAK SZÉKHELYÉN

Úttörőcsapatok! Őrsök! Rajok!

Ezekben a napokban a haladó világ népei – felnőttek, fiatalok és gyerekek – együtt emlékeznek az első győztes szocialista forradalom hősi napjaira.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójára forradalmi tettekkel készültetek valamennyien.

Az Együtt – egymásért mozgalom második évében a forradalmi elődökhöz méltó úttörő feladatokat, megbizatásokat vállaltatok az iskola, a csapat, a lakóhely szépitéséért, közösségi életetek gazdagitásáért.

Magyar úttörők és kisdobosok! A Nagy Októberi Szocialista Forradalom méltó megünneplésére, országos játékra hivunk benneteket.

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa a kisdobos és úttörőközösségeknek bejelenti a Riadó '77 elnevezésű játék riadókészültségét. Ez azt jelenti, hogy néhány nap múlva a riadóparancs is eljut hozzátok.

A most kezdődő riadókészültségben ismét nagy próbatétel vár rátok. A hősök emlékét idézve fel kell készülnötök a Riadó '77 feladatainak teljesitésére.

A riadókészültség idejére feladataitok a következők:

1. Rendszerezzétek a nagy történelmi sorsfordulóval kapcsolatos felderitő, kutató és gyűjtő munkátok eredményeit, ismerkedjetek meg a 60 évvel ezelőtti „forradalmi osztagok" tevékenységével.

2. A Riadó '77 napjaira alakitsátok át kisdobos és úttörőközösségeteket „forradalmi osztaggá". Az osztag minden tagjának adjatok a felkészülés idejére tisztségének megfelelő egyéni feladatot.

3. A csapatban működő Forradalmi parancsnokság utasitásának megfelelően készitsétek el osztagotok igazolványait, jelvényeit. Álla-